National Library
Bibliothèque Nationale
National Library 55253
General Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A 0N4
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B/03/c/7/2

THIS PAPER WAS MAILED
TUESDAY, AUGUST 19, 1986

VABA EESTLANE

Second class mail
registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL KOLMAPÄEVAL
JA REEDEL

Nr. 62 (3258) XXXV aastakäik

Kolmapäeval, 20. augustil 1986 — Wednesday, August 20, 1986

Üksiknumbri hind 70 senti

Mihhail Pruul 100-aastane

Mihhail Pruul tunneb end koduselt looduses, kasutades võimalusi väljas istumiseks. Foto: Elna Kungla

15. augustil tähistas oma sajandat sünnipäeva „Ehatares" vanadusepäevi veetev Mihhail Pruul. Juba kolmapäeval, 13. augustil toimunud lõunasöögile järgnenud augustikuu sünnipäevalaste tähtpäevade tähistamisel, käis teda isiklikult õnnitlemas Ontario kommunikatsiooni ja transpordiminister Ed. Fulton, kes on selle valimispiirkonna parlamendiliige. Õnnitlusi saatsid kuninganna Elizabeth II, Kanada peaminister Brian Mulroney, Ontario peaminister David Peterson, Scarboro linnapea, Eesti Vabariigi aupeakonsul Ilmar Heinsoo, kuna väga kauni auaadressi andis talle Eesti Abistamiskomitee koos „Ehatare" juhtkonnaga.

100-aastane sünnipäevalaps on terve ja näib otse nooruslik. Oma sünnipäeval käis ta saunas ja oli huvifookuses „Ehatare" õhtusöögil, kus laste poolt pakuti sünnipäevakooki. Kolmas, laste poolt korraldatud sünnipäevapidustus toimus laupäevaõhtul Eesti Majas.

Raketid N. Liidu ja Poola saatkonnahoonetele Kabulis

ISLAMABAD — Muhamedi partisanid, kes võitlevad N. Liidu toetusel sõdivate afgaani valitsusvägede vastu, on aktiviseerinud rünnakuid Kabulile, tabades muuseas ka N. Liidu ja Poola saatkonnahooneid, kuuldi Lääne diplomaatidelt.

Diplomaadid teatasid raketirünnakuist Kabulile, mis on toimunud juba neljandat nädalat järjesti, kusjuures kaks saatkonnahoonet said tabamused, kumbki vähemalt ühe raketiga reede, 9. augusti õhtul. Kuid seni pole olemas teateid kahjustustest ega ohvritest.

Nad ütlesid, et üks rakett tabas Poola saatkonnahoone kommunikatsiooniruumi ja saatkonna koosseis evakueeriti möödunud nädalal nende asukohast Kabuli Darulmani piirkonnast julgestatumasse piirkonda. Darulmanis asus ka N. Liidu saatkonnahoone, kultuurikeskus ja elamute kompleks.

Diplomaadid ütlesid, et kuni 8 raketti tabasid naabruskonda laupäeval, põhjustades tulekahju, mis möllas 24 tundi enne kui see suudeti kustutada.

Nad ütlesid, et kuni kaheksa lennukit, N. Liidu MIG-24 ja MI-8 helikopterit oli möödunud nädalal näha päeviti lendavat Kabulist lõunasse, mis tähendas, et ägedad võitlused olid jätkunud Logaris, 25 km kaugusel pealinnast.

Afganistani võitlused on hakanud ruumi leidma ka N. Liidu uudistes, isegi „Rahva Hääl" toob teate Kabulist,

et Kabuli provintsi Pagmani maakonas on likvideeritud kontrrevolutsionääride jõuk.

kellelt võeti ära suurtükid ja rakettrelvad, kauglõhkamisseadmed ja lahingumõõn.

Gerati provintsis oli valitsuse poolele tulnud üle 23 meest, kusjuures „endised imperialistlike mahitajate näpunäidetel võitlevad palgamõrvarid" olevat teatanud valmisolekust lunastada süü rahva ees."

N. Liidu sõdur pöördus tagasi

STOKHOLM — N. Liidu sõdur Igor Azhevski, kes saadeti Soomest Rootsi, kus ta oli küsinud asüüli, otsustas tagasi pöörduda N. Liitu vaid mõned tunnid pärast Rootsi jõudmist. 23-aastane Axhevski oli piirivalvuriks Soome — N. Liidu piiril kust ta hüppas ära Soome. Ta nõudis Rootsis kokkusaamist N. Liidu konsulaarametnikuga, olles kahtlev kas jääda Rootsi, kuni valis tagasimineku. Ta läks N. Liidu saatkonda, kus korraldatakse tema tagasisõit.

Rommeli tank Lääne-Saksamaa muuseumile

HAMBURG — Tank, mis oli kasutusel feldmarssal Erwin Rommeli Aafrika korpusel II maailmasõjas, viidi Saksamaalt tagasi Tuneesiast. Mark 3 tüüp L60 tank on ainus sellesarnane Lääne-Saksamaal, mis pärast restaureerimist paigutatakse armee muuseumisse.

Kulla hind tõusis

Kulla hind, mis viimastel aastatel on püsinud stabiilsena 300—340 USA dollari vahel, tõusis äkki 380-400 USA dollarile. Üks ennustaja usub, et hind võib tõusta kuni $500-le 1986. aasta lõpuks.

Kanadalasi kutsutakse musta linti kandma

Kanadalasi kutsutakse üles kandma musti linte 23. augustil protestiks N. Liidu okupatsiooni vastu raudeesriidetagustes maades. Internatsionaalse Musta Lindi Päeva organiseerijad katsuvad soovitada, et N. Liit täidaks Jalta kokkulepet, millele ta alla kirjutas 1945. aastal, lubades demokraatlikke valimisi Ida-Euroopas.

Aktsiooni abiesimees David Somerville ütles, et „23. augustil 1939 oli päev mil Natsi-Saksamaa —Nõukogude Liidu sõpruspaktile alla kirjutati. Me soovitame inimestel meenutada, et nõukogud ja natsid kui liitlased jagasid osa Euroopast omavahel ja see andis Hitlerile aluse II maailmasõja alustamiseks".

Somerville andis informatsiooni plaanitsetud demonstratsioonide üle 23. augustil, mis toimuvad 12-es Kanada linnas, kaasaarvatud Toronto.

„Me oleme optimistid aktsiooni õnnestumise suhtes. Pärast neli kuud kestnud plaanitsemist me oleme organiseerinud demonstratsioonide võrgu Perthist, Austraaliast Stokholmini Rootsis," ütles D. Somerville.

N. Liidu saatkond Ottawas on reageerinud teravalt sündmusile. Nad on nimetanud TV-reklaame demonstratsioonist osavõtmise edutamiseks „poriseks propagandaks". TV-reklaami on näidatud Torontos CTV ja City-TV's alates esmaspäevast, 11. augustist.

MUSTA LINDI PÄEV — 23. AUGUST

KANDKE MUSTA LINTI RINNAS, RIPUTAGE LINT MAJA ETTE JA AUTO ANTENNI KÜLGE.

Torontos toimub kell 2 p.l. protestidemonstratsioon Toronto Raekoja ees 23. augustil. Teistes keskustes saab informatsiooni demonstratsioonide kohta kohaliku esindaja käest: **Calgary** — Peeter Leesment, **Halifax** — Jaan Soosaar, **Edmonton** — Myron Spolsky, **Hamilton** — Ivan Kubrak, **Kitchener** — dr. G. Hess, **Montreal** — Katrin Heyduck, **Ottawa** — Ene Shewchuk, **St. Catharines** — Peter Vasarins, **Sault Ste. Marie** — Luule Schmuul, **Sudbury** — Gunnar Saare, **Winnipeg** — J. Kiska ja **Vancouver** — E. Lepnurm.

Musta Lindi Päeva Komitee

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

FREE ESTONIAN

PUBLISHER: Free Estonian Publishers Ltd. 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TEGEVTOIMETAJA: Hannes Oja. TOIMETAJA: Olaf Kopvillem

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Helno Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832 avatud esmaspäevast reedeni 9—3-ni

TELLIMISHINNAD Kanadas: ajalehe tariifiga aastas $57.—, poolaastas $32.— ja veerandaastas $17.—, kiripostiga lisandub postikulu — vastavalt $107.—, $57.—, $29.50.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $77.—, poolaastas $42.— ja veerandaastas $22.—. I klassi posti ja lennuposti hinnad vastavalt — USA $111.—, $59.—, $31.—, mujal välismaal $136.—, $72.—, $38.—.

Aadressi muudatus $1.— — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD: üks toll ühel veerul: $5.00, esiküljel $6.—. Kuulutusi võetakse vastu nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 10-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 10-ni. Väljaspool tööaega: Leida Marley 223-0080

Rohke kavaga demonstratsioon ja TV-programmid

Kolmapäeval 6. augustil toimus Toronto Press'i klubis pressikonverents, kus tutvustati meediale Musta Lindi Päeva televisioonireklaame, mis hakkasid ilmuma televisioonis 11. augusti nädala alul. Pressikonverents äratas suuremat tähelepanu Toronto meedias. Kolmapäeva õhtu kandis CITY-TV ette pikema reportaazhi Musta Lindi Päevast. Järgmisel päeval kõik kolm Toronto ajalehte tõid ära pikemad artiklid Musta Lindi aktsiooni kohta.

Pressikonverentsil Musta Lindi Päeva komitee esimees Markus Hess ja abiesimees David Somerville selgitasid Musta Lindi aktsiooni ja selle tagapõhja. Televisioonireklaamide suhtes nad ütlesid, et koopia reklaamist videolindil saadeti N. Liidu suursaadiku Alexei Rodianovile Ottawas koos kirjaga, kus nõutakse Molotov-Ribbentrop'i pakti tühistamist ja Ida-Euroopa ikestatud rahvaste ja riikide enesemääramise rakendamist Jalta lepingu alusel.

N. Liidu reaktsioon, mis toodi ära Toronto ajalehtedes, oli kiire ja vihane. Saatkonna pressiatashee I. Lobanov ütles, et see aktsioon on „musta propaganda" päev. Sama atashee nimetas Vladimir Bukovsy'it, endist poliitvangi, kes pääses mõne aasta est läände ja kes korraldab Pariisis Musta Lindi aktsiooni, „terroristiks".

Intervjuud Hess'iga ja Somerville'iga on avaldatud CBC raadios, CKO raadios, vaba-kuubalaste raadios Floridas. Kitchener kaabel-televisioonis näidatakse dr. G. Hess'i korraldusel terve rida programme seoses Musta Lindi Päevaga.

Torontos toimub Musta Lindi Päeva demonstratsioon raekoja platsil laupäeval, 23. augustil algusega kell 2 p.l. Programmis on ettenähtud tunniajaline muusikaline eeskava millest osa võtavad „Estonia" koor, „Estonia" orkester ja teiste rahvusgruppide koorid. Väliskõnelejateks on kutsutud Kanada asepeaminister Dan Mazankowski, teised föderaalvalitsuse esindajad, Toronto linnanõukogu esimees Dennis Flynn, provintsi esindajaid, poliitikuid ja kirjanik Josef Skvorecky. Teadustajaks on kutsutud ajakirjanik Peter Worthington.

Demonstratsioonist võtavad ka osa teatud Kanada väeosade veteranid ja rahvusgruppide võitlejate ühingute liikmed lippudega. Palvust peab kohaliku katoliikliku kiriku peapiiskop Cardinal Ambrosiac.

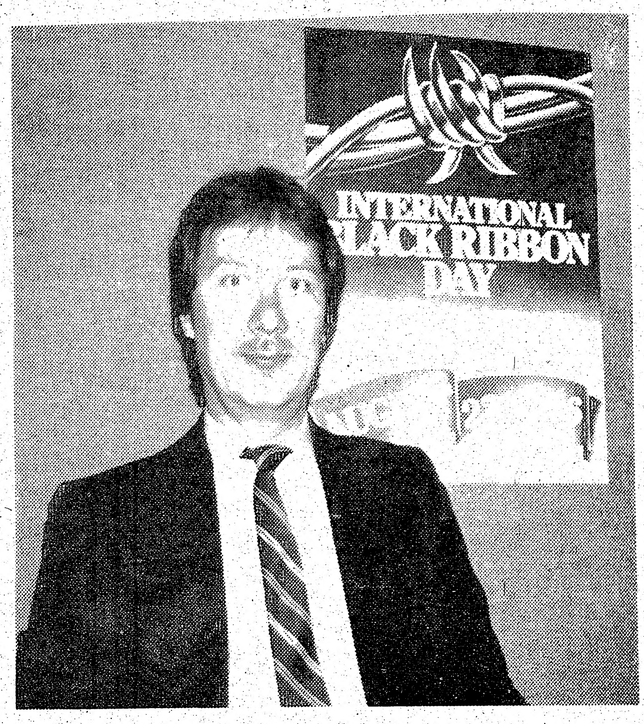

Musta Lindi Päeva eesti-poolne Kanada demonstratsioonide keskuste koordineerija Jüri Ruus.

Jälgige eesti organisatsioonide tegevust VABA EESTLASES!

Televisiooni reklaamide ajatabel

JAAM	KUUPÄEV	AEG	PROGRAMM
CITY-TV	Aug. 16	10.30—12.30 õ.	film
	Aug. 23	10.30—12.30 õ.	film
CJOH	Aug. 11	6.00—7.00 õ.	uudised
(Ottawa)	Aug. 11	11.21—12.00 h.	Nightline
	Aug. 16		sport
	Aug. 11—15	hilisõhtul	film
	Aug. 16	1—4 p.l.	tennis
	Aug. 17	1—4 p.l.	tennis
BCTV	Aug. 11	6—7 õ.	uudised
(Briti Kolumbia)	Aug. 13	7—10 õ.	pesapall
	Aug. 15	4.30 p.l.	jalgpall
	Aug. 22	5.30 p.l.	jalgpall
	Aug. 11—15	11.15—12.00 õ.	uudised
	Aug. 11—15	12—1 p.l.	uudised
	Aug. 11—15	6.30—9.00 h.	CANADA AM
CFTO	Aug. 11—15	6.28—7.30 õ.	uudised
(Toronto)	Aug. 15	7.00—11 õ.	jalgpall
	Aug. 17	8.59—10.00 õ.	MacGyver
	Aug. 11—23	11.18—12.30 õ.	uudised
	Aug. 16	1—4 p.l.	tennis
	Aug. 17	1—4 p.l.	tennis
	Aug. 11—15	6.28—9.30 h.	CANADA AM

Heidame pilgu peeglisse (3)

See, mis eesti ühiskonda koos hoiab on meie keel. Keel on ühendavaks sillaks, mis ulatub üle ookeanide ja mis ühendab kõiki eesti rahvakilde üksteisega ja meie rahvaga kodumaal.

Kui eesti keel kaob, kaob ka põhjus võõrsil lapsi viia Eesti Majja või eesti kirikusse, sest mugavam on lapsi viia lähimasse lasteaeda, kooli või kirikusse.

Eesti keel on meie ühiskonna vundamendiks.

Ei ole vaja eriti suurt pingutust õppimaks ära rohkem kui üht keelt. See generatsioon, kes kasvas Eestis ja generatsioon enne seda valdas suures enamuses peale eesti keele veel vähemalt kahte võõrkeelt. Euroopas on üsna tavaline, et räägitakse kolme, nelja keelt.

Keeleõppimine oleneb **tahtest.** Meil on näiteid, kus vaevalt kahekümnene võõrsil sirgunud eesti nooruk kirjutab teatriarvustusi ja kultuurilist tegevust käsitlevaid artikleid eesti lehtedele. Samuti on meil näiteid, kus eestlasega abielus olev mitte-eestlane on soravalt ära õppinud eesti keele ja sellest perekonnast sirguvad eesti keelt kõnelevad lapsed.

Vaatamata eesti lasteaedadele, koolidele, täienduskoolidele ja eesti noorteorganisatsioonidele on eesti kodu see koht, kus alus pannakse eesti keele oskusele. Ülaltoodud koolid ja organisatsioonid toetavad eesti kodus alustatud eesti keeleoskuse arengut. Keel on nagu meie keha. Selleks, et teda arendada ja tervena hoida on vaja pidevat kasutamist ja harjutamist, sest muidu hääbub ja lõpuks sureb ta.

Eeskuju on suurimaks õpetajaks. Vanemad on lastele kõige tähtsamaks ja suurima mõjuga eeskujuks. Selletõttu on eriti tähtis, et vanemad omavahel kõneledes eesti keelt räägivad ja seda ka kasutavad teiste eesti keelt oskavate isikutega. Kui seda ei juhtu, siis jääb lapsele ebamäärane arusaamine eesti keele kasutamise vajadusest. Lapse sõnavara areng kestab kõnelema hakkamisest kuni täiskasvanuks jõudmiseni, kuna vaimne areng nõuab üha suuremat sõnavara. See nõuab vanemate poolt kannatlikku ja järjekindlat võõrsõnade tõlkimist ja asendamist eestikeelsete vastanditega lapse kõnekeeles. Täiesti lubamatu on lapsega mitte eesti keeles rääkida või aktsepteerida seda, et vanem räägib eesti keeles ja laps vastab võõrkeeles. Sellega mitte ainult ei kao lapsel võimalus oma sõnavara laiendamiseks, vaid temas kaob ka usk eesti keele rääkimise vajadusesse.

Hoopiski raske on mõista vanemaid, kes lapsi eesti lasteaeda või eesti kooli veavad, kuid lapsega võõrkeelt räägivad. Need väikesed eestikeelsed teadmised, mida laps paari tunni vältel nädalas eesti keeles omandab upuvad ülejäänud nädala kestel võõrkeelde.

Lugemine on parimaks sõnavara ja keele paendlikkuse arendamise vahendiks. Meie ajalehed siin Kanadas on kõige kättesaadavamaks eestikeelseks sõnavaraks. Lühiartiklite lugemine ei tohiks ka konarliku eesti keele oskusega isikul ülejõu käia. Sellest võib edasi minna eesti raamatute lugemisele, näiteks Tammsaare „Tõde ja Õigus" või paljude teiste eesti klassikute juurde. Ka pool tundi nädalas lugemist on suureks abiks.

Tõenäolik on, et paljud noored vanemad, kellele need read mõeldud on, ei loe eesti lehte. Siin saavad vana-vanemad appi tulla, koputades oma laste südametele, neid oma lastega eesti keelt kõnelema manitsedes. Kui me kõik endale nõuks võtame eesti keele osas oma valvsust tõsta, neid aidata, kel seda vaja on, võime üsna palju korda saata eesti keele püsimise alal. Neile, kes on libastunud, koputame südamele, õhutame ja julgustame neid eesti keelt lugema, rääkima ja noortele õpetama. See pingutus, mida see meilt nõuab on nii väike, kuid kasum on nii suur eestlusele. Tähtis on see, et igaüks teeb oma osa, et **mina** teen seda ka ja ei jää lootma, et kooliõpetajad, noortejuhid ja eesti organisatsioonide tegelased seda teevad. Minu pilt peeglis peaks iga päev mulle meenutama, et olen eestlane vabas maailmas ja selletõttu on mul vaja oma osa teha.

T.T.

„VABA EESTLANE" on valve! eestlaskonna üldhuvide eest!

Venelased alustavad suuremat ofensiivi

ISLAMABAD — N. Liidu ja Afganistani valitsuse soomus- ja õhujõudude operatsioonid Kabulist edelasse arvatakse olevat osa suuremast ofensiivist, mis on alustatud muhameedlasist partisanide vastu Logar provintsis, arvavad Lääne diplomaadid.

Ofensiiv algas just päev pärast kui N. Liidu juht Mihhail Gorbatshov teatas, et kuus Nõukogude rügementi, ca 7000 meest viiakse välja Afganistanist käesoleva aasta lõpuks.

Käesoleval suvel on aktiivsemalt olnud tegevad soomustatud meeskonna veokid, kahuritega helikopterid ja reaktiiv-võitluslennukid, mis on hinnalisemad nõukogude relvaarsenalist. 75-st tankist koosnev kolonn ja soomustatud meeskonnaveokid mürisesid läbi Kabuli linna lõunasse 21. ja 26. juulil.

Vahepealseil päevadel nähti 60 helikopter-kahurlaeva ja reaktiivlennukit lendavat Kabulist edelasse, tulles tagasi 60—90 minutit hiljem.

Diplomaadid ütlesid, et üks edelasse liikuv soomuskolonn tuli Kabulisse tagasi, kusjuures viis tanki oli hävitatud partisanide poolt Logari lähedal, 25 km Kabulist, kus partisanid hävitasid 4 sõidukit ühest teisest kolonnist ja võtsid 10 nõukogude sõdurit vangi.

Kabulit on viimastel päevadel mitu korda raputanud tugevad plahvatused, on toimunud rakettide rünnakuid ja kuulipilduja tulega võitlusi. Mõned rünnakud toimusid N. Liidu saatkonnahoone lähedal.

ÜRO rahupuu närbus

ÜRO (AP) — ÜRO „rahupuu", mis toodi Kostariika „Surnute mäelt" ja istutati ühte ÜRO peakorteri aeda, närbus hiljuti.

Noore küpressi kuivamist vaadeldakse kui halba ennet 1986 aastale, mis kuulutati ametlikult rahuaastaks. Tegelikkus on seda ka näidanud veriste kokkupõrgete näol Afganistanis, Kesk-Ameerikas, Pärsia lahes, Liibanonis ja Lõuna-Aafrikas. Puu istutati vastava tseremooniaga kaks kuud tagasi ÜRO peasekretäri Javier Perez de Cuellari poolt.

Kommentaar

Miks Reagan ei poolda sanktsioon

USA president andis poole se pressikonverentsi Chi Muude küsimuste hulgas oli tu, mis seotud Reagani vast põhjenduste leidmiseks sankts de kasutamiseks Lõuna A Vabariigi vastu. Küsijad näisi selt toetavat Lõuna-Aafrika ristamist".

Reagan andis väga selgepi pildi, miks USA ei või asud mete riikide poliitikat to vaid koos Inglismaaga on j ilmse mõistlikkuse liinile. Pre ütles lihtsalt, et USA ei saa iseseisva riigi siseasjasse se Majanduslikke sanktsioone Aafrika vastu toetavad radik mad mustad, kes tahavad te nälga ja meeleheitlikku ol selleks, et haarata sellises olu võim küsimusealuses riigis.

Vastukaaluks prominent mustad juhid Lõuna-Aafrik täiesti sanktsioonide vastu.

Üks grupp, kes nõuab Aafrika vastu sanktsioonide damist on radikaalsed, komm liku vaatega mustad, kes soo et riigis tekiks massiline töötu põhjustaks näljahäda. ja mu inimesed mässulisteks valitsu tu, et siis loodud olukorras ta võim oma kätte.

Reagan on tugevalt olnud USA majanduslikele sanktsio le valgete valitsuse vastu Pre sundimaks rassipoliitikast lo seks, väites et sanktsioonid hakse suuremat kahju just Aafrika mustadele.

Ta lisas uuesti, nagu jub on öelnud et sanktsioonid kahjustada majanduslikult t ti seotud naaberriike. Rea siiski jäänud oma seisuko üsna üksinda, kuna Esindaja on juba nõudnud tuge sanktsioone ja Senatis tuli sustamisele möödunud näda rast presidendi pressikonv Reagan on iseloomustanu parlamendi seaduseelnõu, „heakavatsuslik see ka on, sivad midagi, mis ei aita lah olukorda".

Reagan ütles, et tema ko taarid radikaalseist Lõun- mustadest ei ole siiski Nobeli rahuauhinna laureaa kop Desmond Tutu osas, olnud üks ägedamaid sankts nõudjaid. Kui seda võidava väljendusest lugeda, siis va ta oma läbimõtlemata sõnd rast. Tegelikult on Tutu si rem poliitilise agitaatorina mulikuna. Viimasena on t naiivne tutu.

Reagan nimetas oma va põhjuseks sanktsioonidele kuidas kommunistid on m suurt osa Aafrika Rah Kongressi liikumises. Nad o kümneid õõnestanud korda kihutanud meeleolusid ja v aastatel N. Liidult saadud ga teostanud terroriaktsioo vastust aga suuremad aja toonud ära, kuna ajalehed ilmse sihilikkusega olevat s nide pooldajad.

Toeta allkirja andm vaatleja staatuse nõu Eesti Vabariigile Ü

V-programmid

essikonverents, kus tut-
hakkasid ilmuma tele-
mat tähelepanu Toron-
reportaazhi Musta Lindi
pikemad artiklid Musta

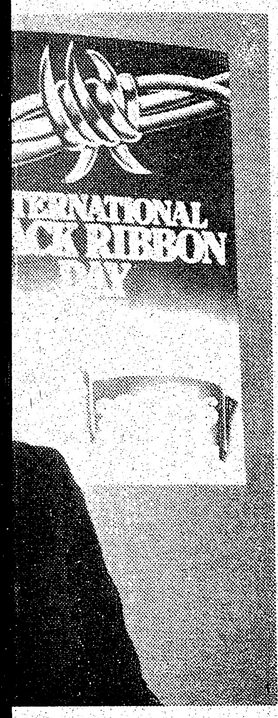

Kanada demonstratsioo-
Ruus.

atabel

AEG	PROGRAMM
.30—12.30 õ.	film
.30—12.30 õ.	film
.00—7.00 õ.	uudised
.21—12.00 h.	Nightline
	sport
lisõhtul	film
—4 p.l.	tennis
—4 p.l.	tennis
—7 õ.	uudised
—10 õ.	pesapall
30 p.l.	jalgpall
30 p.l.	jalgpall
.15—12.00 õ.	uudised
—1 p.l.	uudised
30—9.00 h.	CANADA AM
28—7.30 õ.	uudised
00—11 õ.	jalgpall
59—10.00 õ.	MacGyver
.18—12.30 õ.	uudised
—4 p.l.	tennis
—4 p.l.	tennis
28—9.30 h.	CANADA AM

O rahupuu närbus

RO (AP) — ÜRO „rahupuu",
toodi Kostariika „Surnute
t" ja istutati ühte ÜRO pea-
eri aeda, närbus hiljuti.
oore küpressi kuivamist vaadel-
e kui halba ennet 1986 aasta-
nis kuulutati ametlikult rahu-
aks. Tegelikkus on seda ka näi-
ud veriste kokkupõrgete näol
anistanis, Kesk-Ameerikas,
a lahes, Liibanonis ja Lõuna-
rikas. Puu istutati vastava tse-
ooniaga kaks kuud tagasi ÜRO
ekretäri Javier Perez de Cuel-
poolt.

abulit on viimastel päevadel
i korda raputanud tugevad
vatused, on toimunud rakettide
nakuid ja kuulipilduja tulega
lusi. Mõned rünnakud toimusid
Liidu saatkonnahoone lähedal.

Kommentaar

Miks Reagan ei poolda sanktsioone

USA president andis pooletunnise pressikonverentsi Chicagos. Muude küsimuste hulgas olid mitu, mis seotud Reagani vastuseisu põhjenduste leidmiseks sanktsioonide kasutamiseks Lõuna Aafrika Vabariigi vastu. Küsijad näisid ilmselt toetavat Lõuna-Aafrika „karistamist".

Reagan andis väga selgepilgulise pildi, miks USA ei või asuda mitmete riikide poliitikat toetama, vaid koos Inglismaaga on jäänud ilmse mõistlikkuse liinile. President ütles lihtsalt, et USA ei saa minna iseseisva riigi siseasjasse segama. Majanduslikke sanktsioone Lõuna-Aafrika vastu toetavad radikaalseimad mustad, kes tahavad tekitada nälga ja meeleheitlikku olukorda selleks, et haarata sellises olukorras võim küsimusealuses riigis.

Vastukaaluks prominentsemad mustad juhid Lõuna-Aafrikas on täiesti sanktsioonide vastu.

Üks grupp, kes nõuab Lõuna-Aafrika vastu sanktsioonide rakendamist on radikaalsed, kommunistliku vaatega mustad, kes soovivad, et riigis tekiks massiline töötus, mis põhjustaks näljahäda. ja muudaks inimesed mässulisteks valitsuse vastu, et siis loodud olukorras haarata võim oma kätte.

Reagan on tugevalt olnud vastu USA majanduslikele sanktsioonidele valgete valitsuse vastu Pretoorias sundimaks rassipoliitikast loobumiseks, väites et sanktsioonidega tehakse suuremat kahju just Lõuna-Aafrika mustadele.

Ta lisas uuesti, nagu juba enne on öelnud et sanktsioonid võiksid kahjustada majanduslikult tugevasti seotud naaberriike. Reagan on siiski jäänud oma seisukohtadega üsna üksinda, kuna Esindajatekoda on juba nõudnud tugevamaid sanktsioone ja Senatis tuli see otsustamisele möödunud nädalal pärast presidendi pressikonverentsi. Reagan on iseloomustanud oma parlamendi seaduseelnõu, et kui „heakavatsuslik see ka on, nad küsivad midagi, mis ei aita lahendada olukorda".

Reagan ütles, et tema kommentaarid radikaalseist Lõun-Aafrika mustadest ei ole siiski mõeldud Nobeli rahuauhinna laureaadi piiskop Desmond Tutu osas, kes on olnud üks ägedamaid sanktsioonide nõudjaid. Kui seda võidavat tema väljendusest lugeda, siis vabandas ta oma läbimõtlemata sõndae pärast. Tegelikult on Tutu siiski parem poliitilise agitaatorina kui vaimulikuna. Viimasena on ta päris naiivne tutu.

Reagan nimetas oma vastuseisu põhjuseks sanktsioonidele asjaolu, kuidas kommunistid on mänginud suurt osa Aafrika Rahvusliku Kongressi liikumises. Nad on aastakümneid õõnestanud korda ja üles kihutanud meeleolusid ja viimastel aastatel N. Liidult saadud relvadega teostanud terroriaktsioone. Seda vastust aga suuremad ajalehed ei toonud ära, kuna ajalehed näivad ilmse sihilikkusega olevat sakstsioonide pooldajad.

H.O.

Toeta allkirja andmisega vaatleja staatuse nõudmist Eesti Vabariigile ÜRO's

Gaidide/skautide maailmanõupidamisest osavõtjad Annabergi lossi esisel. Pildil vasakult Ivo Penno, Jaan Kubja, Susanna Tomson, Karin Koorits, Maare Tomson, Merike Käo, Ingrid Kütt, Ulla Vinkman, Raimond Leitaru, Maria Rohtla, Hela Etenpreis, Virge Hint, Maie Pulst, Elga Kaert, Eero Paldrock, Margus Sieberg, Aadi Kaert, Rein Liiv, Toomas Pulst, Raivo Kalamäe, Mai Raud, Andres Loorits, Helve Paju, Hilja Kuutma, Henno Kaert, Vilma Brinkmann ja Ülo Semmel.

Foto: Ellen Valter

Saksamaa õppepäevade muljeid

27.—31. juulil toimusid esmakordsed ülemaailmsed eesti gaidide/skautide õppepäevad Saksamaal, Bad Godesbergi Annabergi lossis. 29 osalejat tulid kokku Rootsist, Kanadast, USA'st, Austraaliast ja loomulikult Saksamaalt. Alljärgnevad ühe osaleja muljed.

Viimasel ööl, kell 4 hommikul oli 29-st osavõtjast ainult 7 järel ümber lõkkesöede. Me olime igast maailmakaarest kokku tulnud, aga ega me sellepärast ei tundnud end võõrana. Võinuks ükskõik kelle poole pöörduda ja maailma või isiklikke muresid lahendama hakata, sest nende nelja päeva jooksul olime tõepoolest üheks pereks kasvanud. Kuidas toimus see nii lühikese ajaga esmakordselt kokkutulnute vahel?

Peamiseks tegevuseks nende nelja päeva jooksul kujunes loengute kuulamine, aga kuidas see ühtekuuluvuse tunnet süvendas? Loengud olid igast eestlust käsitlevast ainete spektrumi aspektist. Lektoriteks olid meil Heino Jõe, Virge Hunt, Susanna Tomson, Vaike Lugus, Ene Lüdig, Hilja Kuutma, Kutt Ilves ja Juhan Kokla. Lemmikloenguks aga kujunes Mai Raua „Meie kultuuripärand"

Mai Raud seletas meile igat, alates kuidas noore kuuga tuleb asju ette võtta (nagu näiteks pulmi pidada) sauna tervituskommeteni. Mai esinemisedki lõkke ääres põhjustasid lisapalade nõudmist. Enam-vähem igale loengule lisaks jagasime end arutlusgruppidesse diskuteerimaks loengul ettetoodud ideede rakendamise võimalusi. Nendes kostis ka väiksemate arvamised ja nii saigi kõigi arvamist kuulda. Just need väiksemad grupid võimaldasid meil teineteist paremini mõista.

Igal päeval oli ametis üks juhendaja, kes päevase programmi õnnestumise eest vastutas. Vabatahtlikult võeti selline vastutus ja juhuslikult oli iga juhendaja eri asukohamaalt. Nii saime näha kuidas erimaade noored käsitlevad juhi rolli. Juhendajad olid Raimond Leitaru (Saksamaa), Neeme Margus (USA), Ellen Valter (Kanada) ja Jaan Kubja (Rootsi).

Samuti valiti ka iga meelelahutusliku programmi korraldajad ja älle kukkus see nii välja, et erinevalt maadelt tulid ülesannete äitjad vabatahtlikult. Nendest õhtutest saime eriti süsti, kuna iga maa on harjunud oma moodi lõket või õhtut läbi viima, kuid teistele maadele on see huvitav nõks või idee. Ja sellega siis õppisime teistelt midagi, mis muidu seletamisele ei tule. Mõnus oli ka see, et sai õhtuti-öösiti laulda ja naljatada kas või hommikuni välja. Õhtune tegevus oli suureks plussiks ehk isegi kriitiliseks osaks teineteisega paremini tutvumiseks, ja sealjuures ka õppepäevade kordaminekuks.

Maailmalaagris, gaidide/skautide seni ainukeses ülemaailmses tegevuses, ei ole olnud võimalik niisugusel tasemel teineteisesse suhtuda. Ikka on tegevus liialt tihe, ei ole võimalustki nii tihti kohtuda teistelt asukohamaadelt tulnud inimestega. Vaevalt, et kunagi maailmalaagris toimuks mitmelt maalt kokkutulnud inimeste seitsmekesi hommikuni lõkke ümber istumine. Valitses täitsa kodune tunne.

Peab tunnistama, et sellist tunnet kahjuks tunneb liiga harva. Tahan võimaluse võtta, kuna loota on, et mu sõnad trükis ilmuvad, et tänada kõiki lektoreid ja kõiki Saksamaal asuvaid organiseerijaid, kes tulist vaeva nägid õppepäevade kordaminekuga. Ka suur aitäh tuleb ütelda peagaid Hilja Kuutmale, kelle idee ja püsivus tugeva pessimismi kiuste selle õppepäevade projekti tõeks realiseerisid. Ma usun, et teised osalejad ühinevad minuga kui ütlen, et loodame neid õppepäevi vähem kui viie aasta pärast uuesti korrata, kuid veelgi paremini, nendes osaleda.

E. V.

Baltikumi käsitlev ajalooõpik Hollandis

Amsterdamis tegutsev Vladimir Bukovski Komitee andis välja täiendava õpiku alg- ja keskkooli õpilastele pealkirjaga „Van Revolutie naar Dictatuur" (Revolutsioonist diktatuurini) ehk N. Liit a. 1917—53 vaadelduna erinevast vaatevinklist.

Õpiku autoriks on ajakirjanik ja keeltekooli vene keele õpetaja Jack van Doorn, kes oli ka Kopenhaageni Balti Tribunali fotonäituse korraldajaks. Ta märgib, et raamatu väljaandmine oli hädavajalik kuna Hollandi koolide ajalooõpikud käsitlevad N. Liidu ajalugu puudulikult ja tihtipeale ka valesti.

Näiteks, on välja jäetud Balti riigid, või siis on mõnes väljaandes lihtsalt mainitud, et need liideti N. Liiduga — parimal juhul on märgitud, et need annekteeriti.

Seda aga ei ole mainitud, kuidas too „annekteerimine" toimus.

Hollandi üleskasvav noorsugu ei tea kus asuvad Eesti, Läti ja Leedu.

Uues õpikus on pühendatud eripeatükk Balti riikidele pealkirjaga „Eesti, Läti ja Leedu kaovad kaardilt". Selles antakse asjalik ülevaade sündmustest Balti riikides. Teistes peatükkides käsitletakse nn. sotsialistlikku realismi, põllumajanduse kollektiviseerimist, valitsevat klassi jpm.

Õpikule on juba tulnud suurel arvul tellimusi.

(EPL/TJ).

Prof. Toomse käsikirjad Turu ülikoolile

Hiljuti Inglismaal surnud eesti keeleteadlase prof. Mihkel Toomse teaduslik pärand on kadunu soovil deponeeritud Turu ülikoolile Soomes.

Käsikirjad, milliste koguarv tõuseb ca 9000 leheküljele, lähevad Turu ülikooli soome keele instituudi valdusse, kus need on uurijaile kasutatavad. Suurima osa käsikirjadest moodustavad Lõuna-Eesti murrete materjalid, milline ala oli Mihkel Toomse keskseks uurimisobjektiks tema pagulasperioodil. Nagu Turu ülikooli ringkondadest kuuldub, ei ole pärand veel Soome saabunud. Kuid selle kohaletoimetamise eest on lubanud hoolitseda Soome välisministeerium oma Londoni suursaatkonna kaudu.

EPL/VU).

N. Liit ja Hiina lepivad piiriküsimuses

PEKING — N. Liit on valmis aktsepteerima Hiina positsiooni kauaaegses piiritülis kahe jõe vahel kirde-Aasias.

Mihhail Gorbatshovi kõne, mille ta pidas Vladivostokis märkis muudatust Moskva seisukohtades piirijõe küsimuses, mis viis 1969. a. märtsis sõjalise kokkupõrkeni. Gorbatshov ütles, et ametlik piir võib jooksta piki pea laevatuskanalit.

Moskva väitis varem, et piir jookseb piki Hiina poolset Amuuri ja Ussuuri jõgede kallast, mis määritleb kirde osas Hiina territooriumi.

Hiinlased on aga võtnud omaks seisukoha, et piir jookseb piki kanali sügavamat osa kas kanalis või jões, mida nüüd ka Gorbatshov näib aktsepteerivat.

Kommunistliku partei ajaleht „Pravda" avaldas selle järel artikli öeldes, et N. Liit on valmis arendama Hiinaga koostööd igal alal, mis puudutab Aasia julgeolekut.

Asutatakse Kanada karikatuuride muuseum

(CANADIAN SCENE) — Hiljuti teatas keskvalitsuse kommunikatsiooniminister Marcel Masse, et ta on asutamas Ottawasse Kanada Karikatuuride Muuseumi, mis administratiivselt alluks Kanada Riiklikule Arhiivile (Public Archives of Canada).

„Kui kunsti vorm on karikatuurid alati mänginud tähtsat osa Kanadas, eriti kui nad kuuluvad poliitilise või ühiskondliku satiiri valdkonda," ütles Masse. „Kohtumised paljude karikaturistidega üle Kanada on mind veennud taolise muuseumi vajalikkusest kogumaks ja näitamaks seda kunstivormi Kanada avalikkusele."

Tuginedes nelja nimeka kanada karikaturisti nõuandeile alustab dominiooni arhivaar Jean-Pierre Wallot muuseumi asutamisega, kasutades juba arhiivis leiduvaid materjale. Kutsutakse ellu ka rändnäituse korraldamise programm.

Muuseumi kavandustööd on jõudsalt arenemas ja läbirääkimised käimas sobiva hoone leidmiseks Ottawas.

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

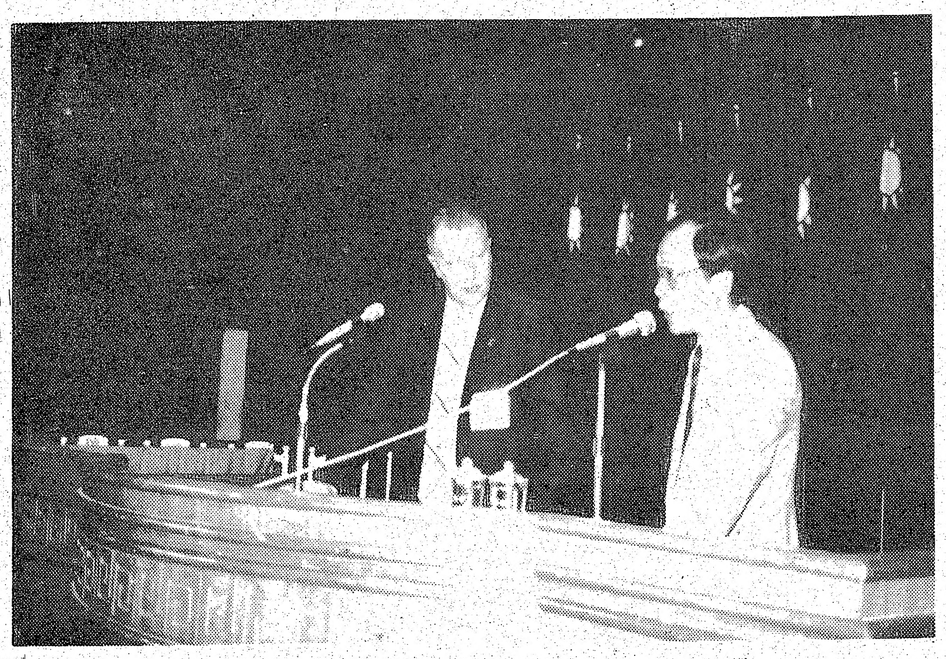

Balti Vabadusliidu esimees Avo Piirisild kõnelemas Rahvusliku Hiina politseiakadeemias. Tema kõrval tõlk prof. Chang National Central University.

Foto: Piirisild

Rahvusliku Hiina külalisena

Tähelepanekuid ja iseloomustusi tänasele Taivanile

2.

Kolmapäeva varahommikul olime lennuväe baasis. Komandör, kolme tähe kindral surus kätt. Peaaegu kõik väliskülalised olid tulnud kaasa. Olime oma allkirjadega tõendanud, et elu kaotamisel meie perekonnad ei esita nõudmist Rahvusliku Hiina riigi vastu. Peale väliskülaliste oli lennukis Rahvusliku Hiina kindraleid ja kõrgemaid ohvitsere. Giid seletas, et lendasime piki Taivani saart lõunasse, siis pöördusime põhja poole, laskusime madalale mere kohale, et lennata allapoole Puna-Hiina radarit. Tuli ka koordineerida Kinmani (Quemoy) saarele saabumist Rahvusliku Hiina hävituslennukitega, keda saadeti meie maabumist kaitsma.

Neljakümne minuti pärast maabusime. Läksime kohe vastuvõturuumidesse, kus pakuti teed ja anti instruktsioone. Pilte võis võtta ainult loa saamisel. Erilise keelu all oli tunnelite ja kindralite pildistamine. Meid jagati bussidesse; meie bussis olid eurooplased, saateohvitseriks hiina kolonel, kes rääkis head inglise keelt, oli elanud Kalifornias ning saanud magistrikraadi Montereys asuvas armee keeltekoolis. Oli võimalus talle rääkida eestlastest, kes on juba võidelnud kommunistide vastu 1918. aastast alates. Maastik oli ilus, puid kasvas tee ääres, aeg-ajalt oli näha ümaraid mugulaid, mille peal kasvasid põõsad. Igal ristteel asus kahuritorn. Teed olid ehitatud maapinnast kõrgemale ja ääred lõigatud niimoodi viltu, et moodustas tankitõkke. Igal pool oli näha sõdureid, kes ehitasid teid. Kolonel seletas, et teenistuse aeg saarel on kolm aastat ja ohvitseridel kaks.

Kolonel oli olnud saarel 21 kuud Perekondi ei lubata saarele tuua. Päriselanikke on Kinmani saarel 50.000, kes on kõik kommunismivastased, teades elu teisel pool Puna-Hiinas.

Jõudsime sõja-muuseumisse. Ligi kakskümmend aastat tagasi maabusid siin puna-hiinlased. Lahing kestis 36 tundi. Järele jäänud 6000 punahiina sõdurit andsid alla ja viidi Taivani saarele; hiljem paljud teenisid Rahvusliku Hiina sõjaväes. Väljudes vaatasime neid ümarikke teeäärtel ligemalt ja leidsime, et need olid ehitatud paksust raudbetoonist, laskepiludega ümberringi.

Sõitsime sisse tunnelist. Ees asus tohutusuur maa-alune haigla, mõeldud sõiduritele, ka kohalikele elanikele. Kõik on raiutud kaljusse. Kõndisime edasi ja olime suures saalis, tuhande istekohaga auditooriumis. Selle ehitamine nõudis 18 tonni dünamiiti ja kuus kuud käsitsi raiumist. Mõne tunni jooksul võib selle muuta välihaiglaks. Sõitsime jälle edasi. Ees oli kaardiruum. Istusime ja vaatasime filme Kinmani saarest. Näidati mitut kohta ja siis oli aeg lõunaks.

Istusime ohvitseride kasiinos, kus olid seatud ümmargused lauad nimekaartidega. Meie pea kohal oli 60 meetrit kaljut. Kindral pidas kõne ja andis külalistele üle sümboolse kingituse. Kolonel tõstis vasaku käega likööriklaasi. Asetas kaks parema käe sõrme klaasi äärele ja ütles kampai — see tähendab põhjani. Valgel kangel vedelikul on natuke kadakamarja maitset, kuid meenutab ka konjakit. Sõdur täitis kohe klaasid. Major tõstis klaasi — kampei, siis hollandlane, siis norralane ja eestlane — ikka kampei. Austraalia senaator, kellega olime saanud sõpradeks sosistas, nad ei tea, et austraallased ja eestlased kannatavad palju.

Buss liikus tunnelis edasi. Igale poole suundusid harud. Tunnel oli 7 kilomeetrit pikk ning küllalt kõrge, et tankid läbi võisid sõita. Kõndisime jälle kitsast ja keerulist tunnelit mööda. Vett nirises kaljudest. 200 meetrit ja olime vaatluspunktis. Vaatasime binokliga Puna-Hiinat. Kolonel ütles, et Puna-Hiina on täpselt 2300 meetri kaugusel üle vee. Mees on kahurväe ohvitser ja sinnapoole lasknud. Ta mainis, et praegu pole palju tegemist ja on rahulik aeg. Vahetevahel ööseti saadetakse välja vee all ujujaid ja need kohtavad vastaseid. Käib väike kähmlus. Suurim probleem on aga põgenikega, kes tulevad öösel paatidega. Need tulevad aga tagasi saata, sest Taivanil on juba 19 miljoni elanikku ja ei saa enam mahutada Puna-Hiina inimesi.

Tagasiteel lennuväljale nägime põldudel maisi sarnaseid taimi, kuid pruuni ümmarguse viljaga. See on shorgun, millest valmistatakse kanget valget viina; see taim kasvab ainult Kinmani saarel. Lennuväljale jõudes kindral kinkis igale sinises portselan-pudelis liitri Kinmani viina. Hiina hävitajate kaitsel tõusime õhku. Sõjaväe lennuväljal Taibeis oli meil vastas Taibei politsei, kes sõitis meie bussi ees punaste vilkuvate tulede ja sireeni huilgudes kiiresti läbi Taibei kesklinna Grand Hotelli.

☆

Neljapäeva varahommikul olime Hiina televisioonihoones, kus toimus foorum Puna-Hiinast. Lõunasöögi korraldajaks Lai-Lai hotellis ning võõrustajaks oli American Pacific Anti Communist League peasekretär dr. Han. Meie lauas istusid dr. Han, USA Kongressiliige Bobbie Fiedler, proua Whitworth, proua Rifaiga Jordaaniast, kindral-major Siriplakka Taist, endine Filipiinide parlamendiliige Helena Benitzega, Antikommunistlikku Maailma Liidu peasekretär Koreast prof. Woo, Patrick Walsh Kanadast ja Uus-Meremaa parlamendi liige Peters. Dr. Han tervitas kõiki ja rääkis antikommunistlikust võitlusest.

Siirdusime jälle tagasi televisioonihoonesse, kus toimus foorum Hong Kongist ja mis juhtub Hong Kongiga, kui puna-hiinlased võtavad selle üle aastal 1997.

Õhtul viidi meid kuulama hiina ooperit Sun Yat-sen teatris. Kui astusime oma kohtadele esiridades, tõusis umbes 1000-pealine publik ja aplodeeris meile kaua.

☆

Reede hommiku vara ootas meid kaks limusiini. Üks oli Balti Vabadusliidu esimehele Avo Piirisildi'le ja teine Austraalia senaator Donald S. Jessopile. Meid oli kutsutud kõnelema Rahvusliku Hiina Politsei Akadeemiasse, mille ülemaks on kidral Chou, kes töötab haridusministeeriumis. BVL esimees Avo Piirisild kõneles vabaduse põhimõtetest, Eesti ja teiste Balti rahvaste võitlusest kommunismi vastu ja dr. Jüri Kukest. Kõne tõlgiti hiina keelde. 700 kadetti tõusid kõne lõppedes püsti ja aplodeerisid kaua.

Õhtul oli Rahvusliku Hiina peaministri poolt korraldatud vastuvõtt. Peaminister Yu Kuo-hiva surus kõigi kätt. Avanes ka võimalus anda üle tervitused eestlastelt vabas maailmas.

☆

Laupäeva hommikul ootasid jälle bussid. Seekord olid Taibei politseiautodele lisandunud Taivani maanteede partullautod. Sõitsime Changua staadionile. Tee ääres olid rohelised mäed, riisipõllud ja teekasvandused. Kohale jõudes võttis meid vastu orkester ja igaühele pandi kaela lillepärg. Kui kõndisime staadionile tõusis 70.000 inimest püsti ja plaksutasid. Tutvustati külalisi. Dr. Ku pidas avakõne. Siis asus kõnepulti ameerika kindral major John Singlaub, kes alustas kõnet sõnadega et „ameerika poliitikud võivad mõtelda mis nad tahavad, kuid ameerika rahvas seisab õlg-õlaga teie poolel. . " Rahvas ei tahtnud plaksutamist lõpetada. Järgnesid tuhandete noorte võimlejate esinemised, kasutades palle, lohesid ja linte. Tuletas natuke meelde meie võimlejaid. Peale esinemist tuli külalistel kõndida ümber staadioni, kõige ees dr. Ku ja kindral Singlaub. Aplaus ei tahtnud ära lõppeda.

Õhtul oli Maailma Antikommunistliku Liidu hoones jumalagajätuks korraldatud õhtusöök. Kohale oli tulnud Antikommunistliku Liidu Euroopa osakonna juhataja kogu oma staabiga.

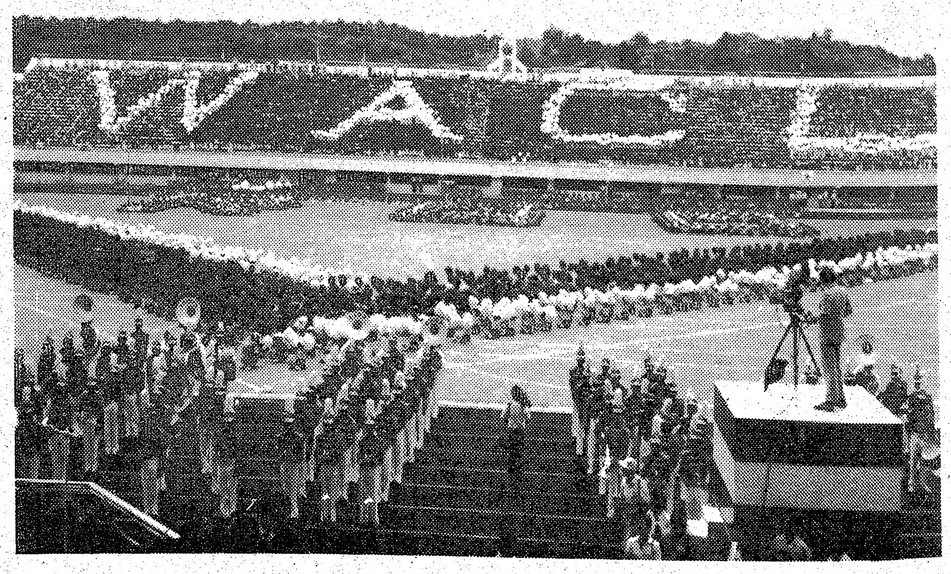

Ikestatud Rahvaste Nädala lõpupidustus Chung Hua staadionil.

Foto: Piirisild

N. Liit hoiatas USA'd SALT II lahkumise üle

GENF — N. Liit hoiatas, et sel võivat olla eriti ohtlikud järeldused, kui USA keeldub kuuletumast SALT II relvastuse kontrolli kokkuleppele. Hoiatus anti kui suurvõimud lõpetasid üheksa-päevased läbirääkimised, mis toimusid N. Liidu kutsel, diskuteerimaks president Ronald Reagani kavatsust loobuda 1979. a. sõlmitud Strategic Arms Limitation Treaty (SALT) kokkuleppest. Lääne diplomaadid ja relvastuse eksperdid pole oodanud kokkusaamisest mingit läbimurret, kuid see võivat vähendada erinevusi teatud positsioonides mõlemal pool.

Kanada relvastab patrullpaate

Halifax (CP) — Kanada keskvalitsus kaalub oma Ida-Kanada vetes opereerivate patrullpaatide varustamist kuulipildujatega, takistamaks illegaalset kalastamist Kanada vetes võõrriikide poolt. Piirkonna valveteenistuse ülem Carl Goodwin ütles siiski, et „kuulipildujate võimalik kasutamine peab olema kinnitatud valitsuse kõrgeima instantsi poolt". Goodwin väidab, et nad on hetkel välja töötamas reegleid relvade kasutamiseks patrullpaatidel ja kõige sobivamaks relvaks näib olevat 50-kaliibriline kuulipilduja.

Nädalane vastuvõtt oli olnud haruldaselt tore ja südamlik. Limusiin liigub Sun-Yat-sen maanteel, Rahvusliku Hiina lipud lehvivad kaitseraual ja Taibei politsei saateautode punaste tulede vilkumisel möödume kiiresti teistest sõitjatest.

China Airlines lennuk tõusis õhku Chiang Kai-Sheki nimeliselt lennuväljalt kell 5 peale lõunat ning pärast 14-tunnist lendu maabub samal päeval kell kaks p.l Los Angeleses.

Lõpuks tuleb märkida, et nädala jooksul oli võimalus jagada Eestit ja Balti riike tutvustavaid raamatuid ja broshüüre Rahvusliku Hiina juhtidele kui ka väljaspoolt tulnud külalistele. Huvi Balti riikide saatuse vastu oli suur.

V. P.

Tartumaalaste suvepä
järves ujumas või

Tartumaalast

**Tartu maakond k
kokku kutsutud**

**Laupäeval, 9. a
suvepäeva Jõekääru
kodus.**

Olgugi, et hommikul oli ta
ni tumedates läbipaistmatut
des, tibutas vihma, ei kohut
tartlasi. Neid oli arvukalt
tulnud USA-st ja Kanada
ku võis neid olla üle nel
seal oli puhastverd tartlas
gaabielulisi".

Koosviibimise avas selt
ne Laine Koost tervitussõn
viis kokkutulnud mõttes „
koduküla radadele, põldu
nudele ja aasadele, kus en
nagi oli noorena oma jal
nud.

**Ta jõudis oma rännak
tusse, ülikoolilinna, Em
rutama või Toomemäel
kuulama.**

Jutt oli nii südamesse t
mitmel säras pisar pärli
Ta lõpetas avakõne head
ga kõigile.

**Endla Kannel deklam
Kangro „Mälestus maal",
korda viis kuulajate mõ
sünnipaikadesse, teiseks
ro „Valged ööd", mis oli
tud Tartu linnale. Endl
sai tugeva aplausi ja tänu**

**Raimond Tralla rääkis
sellest, kuidas temast sai
algas juba koolist, kus
koolijuhataja.**

**Lõpuks laulis ta rahva
soovil Arkadi Krulli la
Krulli sõnadele „Tulg
eesti pojad".**

Olgugi, et laulmine toi
lageda taeva all ja põh
osa häälest üle männisa
Eesti poole, kostis laulja
võimsalt. Teda tänati kes
siga ning paluti lisa, m
jäi tulemata.

Seltsi liige Peeter Laa
gis helilindilt käokukkum
ja teiste Eesti metsa, laa
lindude hääli mis tekitas
dumaise meeleolu. Lõpu
ta J. Säägi poolt 1964.
distatud Toronto Eest
kooli mudilaste laulutun
li juhatusel lauldud laul
kuulata.

Aeg möödus kiiresti.
jaid paluti lõunasöögile.

**Võõrustaja ja teised
lastest perenaised ol
rikkaliku peolaua.**

iit hoiatas USA'd
T II lahkumise üle

F — N. Liit hoiatas, et sel olla eriti ohtlikud järeldui USA keeldub kuuletumast II relvastuse kontrolli kokele. Hoiatus antj kui suurd lõpetasid üheksa-päevased kimised, mis toimusid N. kutsel, diskuteerimaks presi-Ronald Reagani kavatsust a 1979. a. sõlmitud Strategic Limitation Treaty (SALT) ppest. Lääne diplomaadid astuse eksperdid pole oodaokkusaamisest mingit läbi-. kuid see võivat vähendada si teatud positsioonides mõpool.

uda relvastab
rullpaate

fax (CP) — Kanada kesks kaalub oma Ida-Kanada opereerivate patrullpaatide nist kuulipildujatega, takistallegaalset kalastamist Kanaes võõrriikide poolt. Piirkonalveteenistuse ülem Carl vin ütles siiski, et „kuulipilvõimalik kasutamine peab kinnitatud valitsuse kõrgeistantsi poolt". Goodwin väi- nad on hetkel välja töötaegleid relvade kasutamiseks paatidel ja kõige sobivamaks näib olevat 50-kaliibriline ilduja.

alane vastuvõtt oli olnud haelt tore ja südamlik. Limugub Sun-Yat-sen maanteel, sliku Hiina lipud lehvivad raual ja Taibei politsei saatepunaste tulede vilkumisel me kiiresti teistest sõitja-

a Airlines lennuk tõusis õhang Kai-Sheki nimeliselt lenalt kell 5 peale lõunat ning 14-tunnist lendu maabub sapäeval kell kaks p.l Los Ans.

ks tuleb märkida, et nädala l oli võimalus jagada Eestit ti riike tutvustavaid raama broshüüre Rahvusliku Hiina ele kui ka väljaspoolt tulnud ele. Huvi Balti riikide saastu oli suur.

V. P.

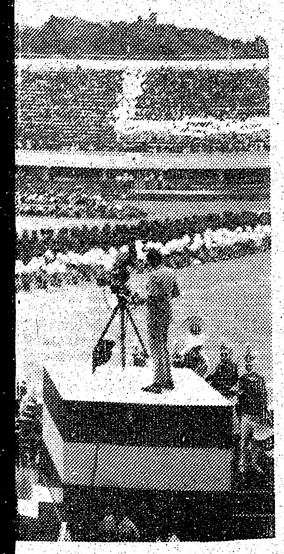

Foto: Piirisild

Tartumaalaste suvepäevast osavõtjad. Pildilt puuduvad mõned, kes olid Jõekääru paisjärves ujumas või jälgisid Sportlaager'86 lõpetamist.

Foto: J. Säägi

Tartumaalaste suvepäev

Tartu maakond kokku aetud, vallad kokku kutsutud

Laupäeval, 9. augustil korraldas Tartlaste Selts oma suvepäeva Jõekäärul, seltsi esimaise Laine Koosti suvekodus.

Olgugi, et hommikul oli taevas üleni tumedates läbipaistmatutes pilvedes, tibutas vihma, ei kohutanud see tartlasi. Neid oli arvukalt kokku tulnud USA-st ja Kanadast, kokku võis neid olla üle neljakümne, seal oli puhastverd tartlasi ja „segaabielulisi".

Koosviibimise avas seltsi esinaine Laine Koost tervitussõnadega ja viis kokkutulnud mõttes „rändama" koduküla radadele, põldudele, vainudele ja aasadele, kus enamus kunagi oli noorena oma jalajälgi jätnud.

Ta jõudis oma rännakuga Tartusse, ülikoollinna, Emajõele aerutama või Toomemäele ööbikut kuulama.

Jutt oli nii südamesse tungiv, et mitmel säras pisar pärlina laugel. Ta lõpetas avakõne heade soovidega kõigile.

Endla Kannel deklameeris B. Kangro „Mälestus maal", mis omakorda viis kuulajate mõtted oma sünnipaikadesse, teiseks B. Kangro „Valged ööd", mis oli pühendatud Tartu linnale. Endla Kannel sai tugeva aplausi ja tänu osaliseks.

Raimond Tralla rääkis laulust ja sellest, kuidas temast sai laulja See algas juba koolist, kus ta isa oli koolijuhataja.

Lõpuks laulis ta rahva tungival soovil Arkadi Krulli laulu V. V. Krulli sõnadele „Tulge kokku eesti pojad".

Olgugi, et laulmine toimus väljas lageda taeva all ja põhjatuul viis osa häälest üle männisalu kodu-Eesti poole, kostis laulja bassihääl võimsalt. Teda tänati kestva aplausiga ning paluti lisa, mis kahjuks jäi tulemata.

Seltsi liige Peeter Laaniste mängis helilindilt käokukkumist, ööbiku ja teiste Eesti metsa, laane ja veelindude hääli mis tekitas tõsise kodumaise meeleolu. Lõpuks mängis ta J. Säägi poolt 1964. aastal lindistatud Toronto Eesti täienduskooli mudilaste laulutunnis G. Iltali juhatusel lauldud laule, oli väärt kuulata.

Aeg möödus kiiresti. Koosviibijaid paluti lõunasöögile.

Võõrustaja ja teised tublid tartlastest perenaised olid katnud rikkaliku peolaua.

Tartumaalaste Seltsi esinaine Laine Koost koosviibimist avamas.

Foto: J. Säägi

Peale lõunasöögi vesteldi sõprade ja tuttavatega mälestustes. Ene Runge rääkis Tartumaalaste Seltsi häälekandjast „Tuuled Tartumaal" ja sellega seoses olevaid küsimusi ning palus häälekandjale kaastööd teha.

Istuti koos ja mõni paar tegi isegi tantsutuure märjal murupinnal Peeter Laaniste poolt helilindile mängitud kandlemuusika saatel.

Augusti kuul on päev juba hulga lühemaks läinud, mis tõi ka lahkumisetunni lähemale. Lahkuti headе muljetega ning lubati järgmisel aastal seda korrata. Sooviti ükstеisele jällenägemist sügisesel tegevushooaja alguses.

J. S-gi

Kuulutamine
„VABA EESTLASES"
täidab oma eesmärgi!

Pole valmis „rahvuslikuks enesetapuks"

PRETORIA — Lõuna-Aafrika Vabariigi president Pieter Botha saatis Euroopa rahumissiooni liikmed oma asju pakkima terava hoiatusega, et tema valitsus meelsamini taluks välja internatsionaalsed sanktsioonid kui teostaks „rahvusliku enesetapu". „Ma kunagi ei teosta enesetappu ähvardustele ja väljaspoolsete jõudude ettekirjutustele, ega anna Lõuna Aafrikat üle kommunistlikele jõududele. Ma loodan, et hüsteeriline hädakisa teatud lääneriikide poolt Lõuna-Aafrika vastu läheb varsti üle", ütles Botha.

Soomlased parimad lehelugejad

Soomlased on suuremad ja paremad lehelugejad kui rootslased, selgub rootsi päevaajakirjanduse uurimisinformatsioonist. Üldse on soomlaste päevaajakirjandus elanike arvuga suhtes suurim kogu maailmas: 1000 elaniku peale on üle poole, täpsemalt 534, lehelugejad.

40 protsenti päevaajakirjandusest ilmub seal 7 päeva nädalas. Rootsis on vastav protsent ainult 15. Ja 1000 rootslase kohta on lehelugejaid 528, seega ka siin vähem kui Soomes.

Kogu Põhjalas on ajakirjandus üle läinud offset-tehnikale. Soomes on see üleminek olnud täielik, peaaegu täielik Norras, kus aga on 25 offsettrükipressi 100.000 elaniku kohta, samal ajal kui neid Rootsis on vaid 8.

„Eesti kirik on jäänud vanade kommete juurde"

Toronto Peetri ja Apostliku Õigeusu koguduste ühine vabaõhu-jumalateenistus — Tähistati Eesti Rahva Võitluspäeva

Ülempreester E. Lepiku talus kaunis Hockley Valley's toimus pühapäeval, 10. augustil Toronto Peetri koguduse ja Apostliku Õigeusu kiriku ühine jumalateenistus. Teenisid praost Andres Taul ja ülempreester Emanuel Lepik. Jumalateenistust kaunistas Apostliku Õigeusu Koguduse koor Guri Raagi juhatusel.

Ilm oli hommikul päikesepaisteline ja soe, jumalateenistuse ajal aga veidi pilvine. Kohal oli umbes 140 kirikulist — arv, mis jäi tagasihoidlikuks samal ajal Peetri kirikus toimunud lauritsapäeva jumalateenistuse tõttu.

Jumalateenistus algas koraaliga „Issand, mu Jumal, Sind tahan ma lauluga kiita". Liturgilises osas olid tegevad praost A. Taul ja ülempreester E. Lepik, samuti koor palvelaulude esitamisega.

Jutlustas A. Taul teemal: „Kui moodne ja päevakohane peaks teoloogia olema?" Jutluse aluseks oli peatükk 17 apostlite teguderaamatust, kus kirjeldatakse apostel Pauluse misjonitööd Sitlias ja Tessaloonikas. Nagu teada, seletas Paulus kõikjal pühakirja ja tõestas, et Kristus pidi kannatama ja surnuist üles tõusma. Ristiusu põhiprintsiibid ei ole kunagi muutunud ja neid ei saagi muuta. Küll aga on moodne teoloogia juba aastakümneid arutanud, kuidas tõlgendada pühakirja nii, et see oleks arusaadav tänapäeva inimesele. Selles osas on suurte kirikute vahel tekkinud pikki vaidlusi ja eriarvamusi. Eesti kirik on jäänud enamvähem kindlaks vanade kommete juurde. Näitena tõi jutlustaja piibli tõlkeid, mille algtekst on ammugi iganenud ja asendatud ajakohasema tõlgendusega. Evangeeliumi eesmärk on selgeks teha ristiusu põhitõdesid, ja seda levitada nii, et see oleks kuulajaile arusaadav ja usuliselt ergutav. Teoloogia on evangeelium, mis on tehtud kaasaegseks. Selles mõttes on teoloogia alati moodne.

E. Lepik meenutas et 10. august on meile, eestlasile, eriline päev. Täna tähistame „Sinimägede" päeva (Eesti Rahva Võitluspäev) ja mõtleme eesti sõdureile, kes oma elu ohverdamisega andsid meile võimaluse vabadusse pääsemiseks. Eestpalves ülempreester E. Lepik palus Jumala õnnistust meie kannatavale kodumaale ja mecnutas neid, kes 42 aastat tagasi võitlesid Sinimägedel ja paljudel teistel sõjarinnetel. Neile kuulub meie igavene mälestus. Õpetaja sõnade kinnituseks kõlas koorilt mälestuslaul.

Lõpuliturgias olid jällegi tegevad mõlemad õpetajad ja koor ning õnnistamissõnad ütles praost A. Taul.

Jumalateenistuse lõpul teatas E. Lepik, et praost Andres Taul tähistab järgmisel päeval 50. sünnipäeva. Juubilarile sooviti õnne ning koor laulis sünnipäevalauluna „Palju aastaid".

Pärast jumalateenistust toimus ühine lõunasöök ja veedeti aega Lepiku talu kaunis looduses.

V.L.

PROVIDENT REALTY LTD.
656-0011
REALTOR
695 ST. CLAIR AVENUE WEST, TORONTO, ONTARIO M6C 1B2
Kinnisvaravahendusfirma
Esindaja
Tiina (Nortmaa) Martjak
Tel. kodus 653-0599

Grupp Tartumaalaste suvepäevast osavõtjaid. Vasakult R. Tralla USA-st, seltsi esinaine Laine Koost, tema taga R. Sõrra, endine preili Püttsepp, tema taga L. Laanep, Mai Kreem ja E. Runge.

Foto J. Säägi

Nr. 62

SPORT

Cindy Õunpuu

Cindy Õunpuu saavutas hõbemedali

Kanada jäi Briti Maailmariigi Mängudel teisele kohale

Briti Maailmariigi Mängudel tuli esimeseks Inglismaa 52 kuld-, 42 hõbe- ja 48 pronksmedaliga. Teiseks Kanada 51 kuld-, 34 hõbe- ja 30 pronksmedaliga, kolmandaks Austraalia 40 — 46 — 34. Ülejäänud maad olid väga väheste medalite saajad — Uus-Meremaa 8 — 16 — 14, Wales 6 — 5 — 12, Põhja-Iirimaa 2— 4 — 9, Shotimaa 3 — 12 — 18.

Kanadalasist võitsid kulmedalid 6 poksijat, 2 vettehüppajat, 4 aerutajat (või meeskonda), 5 laskurit, 11 ujujat, 2 sünkroniseeritud ujujat, 10 kergejõustiklast, 2 tõstjat ja 9 maadlejat.

Hõbemedali saajate hulgas on eestlane Cindy Õunpuu, saades 200 m rinnuliujumises ajaks 2.32,63; 100 m rinnuliujumises jäi ta 1.12,55-ga viiendaks.

Ujujaist oli üllatuste tegijaks 13-aastane Bramptoni tütarlaps Allison Higson, kes võitis nii 100 m kui ka 200 m rinnuliujumised, esimese aeg 1.10,84 on mängude rekord, teisel distantsil 2.31,20. Mängude rekordid ujusid veel naised 4x100 m teatevabaujumises 3.48,45, Mark Tewksbury meeste 100 m seliliujumises 56,45, Sandy Goss 200 m seliliujumises 2.02,55, Alex Bauman meeste 200 m kompleksujumises 2.01,80 ja 400 m kompleksujumises 4.18,29.

Kergejõustikus on mängude rekordiks Mark McKoy 13,31 100 m tõkkejooksus ja meeste 4x100 m teatejooks 39,15.

Masterite spordimärkmikust

Mart Neuman (65+) heitis raskust (25 lb) 9.29 m (2. koht) Fordham'i staadionil New Yorgis 16. märtsil s.a.

☆

New Yorgi masterite võistlusel Kings Point'is, 18. mail saavutas Meeme Maasik (50+) 200 m — 30,3 sek. 3., kuul (6 kg) — 11.52 m 4.

☆

Sirje Kulmar-Pineda (40+) tõi kolm kuldmedalit Lõuna-Kalifornia esivõistluselt, peetud Southwest College staadionil, 7. juunil. Jooksude ajad olid: 200 m — 39,88, 800 m — 3.38,8 ja 1500 m — 7.47,7. Osalejaid oli ootamatult üle 200. Esialade hilinemise tõttu pidi eestlanna sooritama jooksud 40 min. vältel normaalsest vähema puhkeajaga.

E. Kulmar

Spordiuudiseid

Tallinnas peetud meistrivõistlustel saavutas Tallinna Pedagoogilise Instituudi õpilane Valeri Bukrejev teivashüppes 5.41, mis on uueks Eesti rekordiks. Sama tulemuse oli ta saavutanud ka möödunud hooajal sisevõistlustel; nüüd on sise- ja välisrekord sama. Teisele kohale jäi Rein Sokk 4.80-ga.

Naiste kuulitõukes tõukas neljanda naisena üle 17 m piiri Eha Rünne, tulemus 17.01, teine Elju Kubi 14.08. Paremaid tulemusi on saavutanud Veronika Minina 18.03 (1980), Rimma Smahtina 17.95 (1975) ja Helgi Parts 17.48 (1979).

1500 m jooksus saavutati neli hooaja paremat aega: Tiit Paalberg 3.49,0, 2) Sergei Tshepurko 3.49,0, 3) Margus Kokk 3.50,7 ja Tiit Rahkema 3.51,6.

Üldiselt olid tagajärjed võrdlemisi tagasihoidlikud väga venepäraseks muutuvate nimedega Eesti sportlaskonna juures.

Spordiuudiseid kodumaalt

Eesti 1985. a. suurimal kalavõistlusel oli 50 kala (11 haugi, 9 jõeforelli, 7 ahvenat, 6 latikat, 5 koha, 3 angerjat ja turska, 2 karpi ja 1 linask, hõbekoger, tõusjas ja särg). Haugidest võitis esikoha 21. mail Rannapungerjas püütud 1,2 m pikkune kala, mis kaalus 12,3 kg, suuruselt teine haug püüti Tamula järvest 11,6 kg. Õhne jõest püütud haug kaalus 1,3 m pikkuse juures 11,225 kg. Võistlusi peetakse eriliiki õngedele.

Üheksast suurest forellist oli seitse paidelaste püütud, suurima isakala kaal oli 7,1 kg ja pikkus 74 cm; järgmine oli emakala, mis 65 cm juures kaalus 3,7 kg. Kõik auhinnatud kalad olid püütud Pärnu jõest Paide lähedalt omavalmistatud „Rapala" tüüpi lantidega.

Suurim latikas püüti Rannapungerjast, see kaalus 4.85 kg ja oli 65 cm pikkude. Söödaks oli olnud vihmauss. See on ka jahimeeste klubides registreeritud rekordkala. Senistest suurim karp püüti Karula Pikkjärvest, see kaalus 7,2 kg, olles sellejuures 86 cm pikk ja 23 cm lai.

Võistluskaladeks on võetud ka tursad. Suurim oli Kaberneeme rannast püütud 11,2 kg meetri pikkune kala. Suurima angerja püüdis P. Leissoo põhjaõngega Suurest Emajõest, see kaalus 2 kg, pikkus 90 cm.

Ka Viljandi järvest püüti kaks suuremat angerjat.

☆

Volgondonskis peetud N. Liidu noorte purjetamise esivõistlusel saavutasid Tallinna „Kalevi" liikmed neli esikohta — „Lutsh'il" A. Haavamaa, „Optimistil" M. Märtin, „Finnil" H. Kindel ja neiudude 470-el T. Org—L. Uustalu.

Tulid, olid ja põgenesid

Kui venelased hävitasid Eesti iseseisvuse

8.

☆

Sain oma veterinaarala ülemuselt, 182. Laskurdiviisi vet.-teenistuse ülemalt, vet.-kapten Jaak Kukelt käsu võtta polgu hobustelt vereproovid ja viia see „kaup" Riiga Punaarmee veterinaarlaboratooriumi. See asuvat Mera pargis Läti kangelaste kalmistu lähedal, sinna saavat sõita trammiga. Käsuga oli kaasas saatekiri ja laboratooriumi aadress. Kuna oli kuulda juttu, et Riia linnas asuv Läti Vabadussõja kangelaste monument olevat kommunistide poolt lõhutud, siis kapt. Kukk käskis minul ka seda uurida, et kas kuulujutt vastab tõele.

Vereproovidega jõudsin õnnelikult Riia raudteejaama, astusin ka õigele trammile, kuid oh õnnetust, sõitsin õigest peatuskohast edasi.

Kui ma nüüd selle kandamiga tagasi hakkasin sammuma ja vastutulejatele vene keeles küsisin, kus see laboratoorium õigesti asub, siis mitte keegi ei vastanud minule, vaid nagu põlates eemaldusid kiiresti. Jälle tuli üks intelligentse välimusega ja hästi rõivastatud daam, küsisin temalt algul vene- siis saksa keeles. Ka temalt ei saanud vastust, vaid ta kiirustas sammu. Minul sai süda täis ja sajatasin: „Läti keelt mina ei oska, teie ei oska vene ega saksa keelt ja eesti keelt teie kuradid niikuinii ei oska!" Daam, kes seda sõimamist siiski oli kuulnud, pööras ümber, jäi ootama kuni temani jõudsin ja küsis siis: „Kas olete eestlane?"

Ta juhatas mulle laboratooriumi asukoha ja sammus minuga kaasa. Jutlesime päris kaua kõigist maailma asjadest, kus selgus, et tema on Eesti Vabariigi presidendi Päts'i sugulane. Tema olevat presidendile saatnud sooje sokke, kampsuni ja kindad. Vesteldes olime jõudnud laboratooriumi väravani, kus jätsime jällenägemiseni ja soovisime teineteisele kõike head. Oli siiski armas võõras linnas kohata ustavat kaasmaalast.

Laboratooriumis võttis hobuste vereproovid vastu üks venelasest vet.-leitnant. Laboratooriumist tagasi raudteejaama sõites tulin trammist maha monumendi juures. See seisis ikka omal kohal, kuid mahajäetuna: Läti Vabariigi ajal seisis selle juures Läti sõjaväe auvalve ja öösiti oli see valgustatud prozhektoritega. Nüüd oli prahti selle ümber, mida ei juletud enam koristada.

Hommikuti olevat tihti samba jalalt leitud sinna visatud lillekimpe. Olin Eesti iseseisvuse ajal seda mälestussammast kolmel korral näinud. See oli ilus ja võimas. Kommunistid ei olnud seda veel lõhkuda jõudnud, kuid olid sinna siiski oma kõrge kultuuri jälgi, prahti jätnud. Riia linngi paistis hoopis teisiti, inimesed nagu tundsid hirmu ja kartsid võõraga juttu alustada.

Samba juurest sõitsin raudteejaama, kus oli veel võimalik einelauast süüa saada.

Mõne tunni pärast tossutas rong jälle Petseri poole, sõitsin Valgast Tartu ja sealt Tartu-Petseri rongiga Petserisse. Peatusin oma kodus ja järgmisel päeval viis buss mind jälle oma väeossa Laura alevisse.

Siin oli muidugi palju seletamist ja aru andmist sõpradele, mis Riias nähtud ja kuuldud.

☆

Saanud väeosas olla mõned päevad sain korralduse sõita Otepää linna 626. Raskesuurtükiväe polku. See korraldus oli mäletavasti tulnud 182. Laskurdiviisi veterinaarala ülemalt vet.-kapten Jaak Kukelt.

Sõidu põhjus oli järgmine: polgu õppedivisjonis, mille ülemaks oli kapt. Verner Lomp, oli üks hobune järsku ära surnud ja surma põhjuseks arvati olevat siberi katk (Antraxis).

Harilikult ilmuvad haiguse märgid nähtavale 1—14 päeva pärast peale pisikute kehasse tungimist. Need haiguse tunnused arenevad mõnikord nii kiiresti, et loom juba mõne minuti jooksul lõpeb.

Kui mina Otepääle jõudsin, siis oli see korjus juba polgu komissari käsul maha maetud. Mina seda hauda lahti kaevata ei lasknud ja polgu komissar seda ka ei nõudnud. Minul tuli Otepääle jääda kaheks nädalaks ootama, kas ehk mõni sarnane juhus kordub, kas ilmneb siberi katku tundemärke mõne teise hobuse juures.

Kuna siin puudus veterinaarpersonal, ambulants või laatsaret, aga haigeid ja vigastustega hobuseid oli mitmeid, sellepärast ei lasknud polgu komissar mind tagasi sõita oma väeossa enne kui polgu koosseisu tuuakse veterinaarpersonal.

Ka siin olid Leedust toodud hobused viletsad ja paljudel tugev nahapõletik (ekseem, sammaspool), rakmetega hõõrutuid ja muid vigastusi. Et neid korralikult ravida, selleks oli vaja ambulantsi või laatsareti kohta, sooja ulualust, kus neid korralikult võidakse ravida. Kuna seda ruumi või tühja maja silmapiiril ei olnud, siis rääkisin komissarile, et võimatu on hobuseid väljas või külmas küünis korralikult ravida. Komissar vaatas polgu staabiruumi aknast välja ja näitas üle tänava asuvale suurele koloniaalkauplusele ja ütles: „Mine ja ütle, et tema, komissari käsul koligu kauplus paari päeva jooksul majast välja!"

Mina läksin küll üle tänava ärisse, kuid mitte väljakolimise käsuga, vaid rääkisin asjast kaupmehele. Minu juttu kuuldes ta otse ehmatas ja jäi kurvaks. Rahustasin teda ja küsisin: „Kas teie ei tea üht niisugust hoonet kuhu oleks võimalik hobuste ravilat sisse seada?" Kaupmees mõtles natukene ja ütles: „Hästi suur, laatsaretiks sobiv ruum on Otepää kiriku juures asuv leerilaste maja suur kelder, kus olevat isegi veekeetmise võimalusi ja ka haigete hobuste ravimiseks, kui ka sees hoidmiseks ruumi küllalt".

Kuna kirik ja leerilaste ruum ei olnud linnast kaugel, siis läksin kohale, et kindlaks teha kas on sinna võimalik ravilat asutada. Kohal selgus, et maja oli küllalt suur, keldris isegi veekeetmise võimalused suure pliidi ja sissemüüritud suure katlaga. Olin selle leiu üle rõõmus ning teatasin sellest ka koloniaalkaupluse omanikule. Tema heameel ja rõõm oli muidugi suur.

(Järgneb)

Lugege kaks korda nädalas ilmuvat

„VABA EESTLAST"

— sisukam ja odavam eesti ajaleht vabas maailmas!

Ilmus „Mana" nr. 53

Eesti kultuuri ja kirjanduse ajakiri MANA nr. 53 ilmus ja on tellijatele välja saadetud. Kaanekujunduse on teinud Uno Ramat. Pikemas artiklis „Iseseisvuse sünd Läänemere idakaldal — Soome, Eesti, Läti, Leedu" annab Rein Taagepera võrdleva ülevaate, kuidas need neli rahvast haarasid Esimese maailmasõja lõpuaastatel kinni võimalusest sõltumatute rahvusriikide loomiseks. Rohkelt on käsitletud kaasaegset eesti kirjandust. Ivar Grünthal vaatleb Mati Undi loomingut, rõhuga viimasel jutustusel „Kuuvarjutus". Artiklis „Sõnaluule ja Aarand Roosi ‚Rändamaie' " eritleb Ilmar Mikiver semiootilistele kombinatsioonidele ja sõnamängude rajanevat eesti luule ja vaatleb põhjalikumalt A. Roosi teist luulekogu. Kirjutades Uku Masingu luulekogust „Aerutades hurtsikumeistriga" süveneb Hella Grabbi selle erudiitse poeedi mõttemaailma. Kirjutise juurde on trükitud 3 Masingu luuletust tollest vähetuntud kogust. Mardi Valgemäe arvustab kahe viljakama väliseesti näitekirjaniku, Ilmar Külveti ja Arvo Mägi näidendikogumikke.

Jaan Kaplinski näidend „Neljakuningapäev" toodi lavale Tallinna Draamateatris 1977. a., kuid võeti mängukavast maha päras kümmet etendust. Kuna seda näidendit, mis osalt mängib kaasajas osalt aga käsitleb Jüriöö mässu *sündmusi, ei ole kunagi trüki* avaldatud, siis H. Grabbi tutvustab seda ilmunud arvustuste ja Kaplinski luule alusel. Trükitud on fotosid „Neljakuningapäeva" lavastusest. Olev Mikiver kirjutab Heino Susi kaheköitelisest soomepoiste kroonikast „Hall malev" ning tunnistab nende sõjasõidu kaasatehtsiklikest kogemustest, et tegu on nii tõikades kui meeleolus autentsete ning hea kirjandusliku vaistuga loodud teostega. „Sileesias talvel 1945" on peatükk H. Susi uuest sõjaraamatust, mis käsitleb Eesti Diviisi lahinguid Saksamaal. Hmoorika lühijutu „Stipendium Egbertile" avaldab Vambola Nikov. Uusi luuletusi on Ilona Lasmanilt. Jätkuvad Leonid Treti mälestused A. H. Tammsaarest. Tõnu Sarve „Ise lauldud — hästi laudud: folk ehk holalaul tänapäeva Eestis" annab ülevaate selle zhanri muusikast ja lauljatest.

Kunsti alalt leiame Hans Tsirgu sõejoonise koos kommentaariga ning Eevi Endi pikema kirjelduse Esto-84 kunstinäitustest Toronto. Selle juures on ära toodud reproduktsioone Vello Hubeli, Leno Grusky, Aino Järvesoo, Andres Kingissepa, Hardu Kecki, Endel Kõksi, Lydia Lavrovi, Maret Mate, Eduard Rüga , Virve Uudre, Anu Uustalu, Rudolf Saaringu, Oswald Timmase ja Ants Vommi töid estest. Viktor Kõressaar vaatleb Tallinnas ilmunud suurteost „Eesiajalugu" ning Paul Reets „Klevipoja" ingliskeelset värsstõlget Jüri Kurmanilt. Kirjandusringvaates leiame retsensioonid järgmistele raamatutele: Evald Uustalu „Tagurpidi sõudes" (H. Susi), Felix Oinas „Vargamäe tõde ja õigus" (A. Kurlents), Enn Nõu „Nelikümmend viis" (I. Külve), Mats Traadi „Karukell, kurvameelsuse rohi" (J. Kurman), M. Vallisoo „Rändlinnud kõrvaltoas" (I. Lehiste), Juhan Viidingu „Tuman ja palun" (I. Ivask), Jaan Kaplinski „Raske on kergeks s

kirjandus • kunst • muusika

Ilmus „Mana" nr. 53

Eesti kultuuri ja kirjanduse ajakiri MANA nr. 53 ilmus ja on tellijatele välja saadetud. Kaanekujunduse on teinud Uno Ramat. Pikemas artiklis „Iseseisvuse sünd Läänemere idakaldal — Soome, Eesti, Läti, Leedu" annab Rein Taagepera võrdleva ülevaate, kuidas need neli rahvast haarasid Esimese maailmasõja lõpuaastatel kinni võimalusest sõltumatute rahvusriikide loomiseks. Rohkelt on käsitletud kaasaegset eesti kirjandust. Ivar Grünthal vaatleb Mati Undi loomingut, rõhuga viimasel jutustusel „Kuuvarjutus". Artiklis „Sõnaluule ja Aarand Roosi ‚Rändamaie' " eritleb Ilmar Mikiver semiootilistele kombinatsioonidele ja sõnamängude rajanevat eesti luulet ja vaatleb põhjalikumalt A. Roosi teist luulekogu. Kirjutades Uku Masingu luulekogust „Aerutades hurtsikumeistriga" süveneb Hellar Grabbi selle erudiitse poeedi mõttemaailma. Kirjutise juurde on trükitud 3 Masingu luuletust tollest vähetuntud kogust. Mardi Valgemäe arvustab kahe viljakama väliseesti näitekirjaniku, Ilmar Külveti ja Arvo Mägi näidendikogumikke.

Jaan Kaplinski näidend „Neljakuningapäev" toodi lavale Tallinna Draamateatris 1977. a., kuid võeti mängukavast maha pärast kümmet etendust. Kuna seda näidendit, mis osalt mängib kaasajas, osalt aga käsitleb Jüriöö mässu sündmusi, ei ole kunagi trükis avaldatud, siis H. Grabbi tutvustab seda ilmunud arvustuste ja Kaplinski luule alusel. Trükitud on fotosid „Neljakuningapäeva" lavastusest. Olev Mikiver kirjutab Heino Susi kaheköitelisest soomepoiste kroonikast „Hall malev" ning tunnistab nende sõjasõidu kaasateinu isiklikest kogemustest, et tegu on nii tõikades kui meeleolus autentsete ning hea kirjandusliku vaistuga loodud teostega. „Sileesias talvel 1945" on peatükk H. Susi uuest sõjaraamatust, mis käsitleb Eesti Diviisi lahinguid Saksamaal. Humoorika lühijutu „Stipendium Egbertile" avaldab Vambola Nipkov. Uusi luuletusi on Ilona Laamanilt. Jätkuvad Leonid Treti mälestused A. H. Tammsaarest. Tõnn Sarve „Ise lauldud — hästi lauldud: folk ehk holalaul tänapäeva Eestis" annab ülevaate selle zanri muusikast ja lauljatest.

Kunsti alalt leiame Hans Tsirgu söejoonise koos kommentaariga ning Eevi Endi pikema kirjelduse Esto-84 kunstinäitustest Torontos. Selle juures on ära toodud reproduktsioone Vello Hubeli, Lenne Grusky, Aino Järvesoo, Andres Kingissepa, Hardu Kecki, Endel Kõksi, Lydia Lavrovi, Maret Maiste, Eduard Rüga, Virve Uudre, Anu Uustalu, Rudolf Saaringu, Osvald Timmase ja Ants Vommi taiestest. Viktor Kõressaar vaatleb Tallinnas ilmunud suurteost „Eesti esiajalugu" ning Paul Reets „Kalevipoja" ingliskeelset värsstõlget Jüri Kurmanilt. Kirjandusringvaates leiame retsensioonid järgmistele raamatutele: Evald Uustalu „Tagurpidi sõudes" (H. Susi), Felix Oinas „Vargamäe tõde ja õigus" (A. Kurlents), Enn Nõu „Nelikümmend viis" (I. Külvet), Mats Traadi „Karukell, kurvameelsuse rohi" (J. Kurman), Mari Vallisoo „Rändlinnud kõrvaltoas" (I. Lehiste), Juhan Viidingu „Tänan ja palun" (I. Ivask), Jaan Kaplinski „Raske on kergeks saada" (I. Ivask), Helga Nõu „Pea suu" (E. Toona), Ene Mihkelsoni „Matsi põhi" (J. Kurman). Numbri lõpus ingliskeelne sisukokkuvõte H. Grabbilt.

MANA nr. 53 saab tellida hinnaga Can $15.00 ajakirja toimetajalt ja väljaandjalt aadressil: H. Grabbi, 3602 Albee Lane, Alexandria, VA 22309, USA.

Kvartett esinemas T. E. Baptisti koguduses vaimulik-kirjanik E. Männi — Ain Kalmuse 80. sünnipäeva tähistamisel. Pildil vasakult Valdeko Kangro, dr. Johannes Tall, Kaljo Raid ja Charles Kipper. Foto: Vaba Eestlane

Kolm pilku kodumaistele raamatutele

Ivar Ivaski toimetamisel ilmuv rahvusvaheline ajakiri World Literature Today tähistab tänavu oma ilmumise 60. aastat. Suure osa neist aastaist on toimetajaks olnud ja tagasihoidliku Books Abroad'i suurajakirjaks kujundanud, dr. Ivar Ivask mis sellisena on täiesti omalaadne maailma kirjandusajakirjade hulgas. Väljaandja Oklahoma ülikool on selle tõttu teeninud kuulsuse, mida omakorda kroonib Neustadt auhind.

Esimeses juubeliaasta numbris tutvustatakse 1985. a. Nobeli laureaati Claude Simon'i, vaadeldakse tshehhi Nobeli laureaadi Jaroslav Seifert'i loomingut, iisraeli luulet, ameerika kirjanikku Piero Chiara't, hindu, portugali ja mitme teise rahva kirjandust või üksiknähteid neis; nende hulgas L. Börje Vähämäki vaatleb soome kirjanduse „metsast välja tulekut", võttes selleks Kai Laitise esseedekogule lähedase pealkirja „Metsästä kaupunkiin".

1985. a. surnud kirjanike hulgas on nimetatud eestlased Nigol Andresen 24. veebr., 85 a., Uku Masing 25. apr., 75 a. ja Aleksis Rannit 5. jaan., 70 a.

WLT on saanud ainsaks foorumiks väliseestlastele, kus vaadeldakse ka okupeeritud Eestis ilmunud raamatuid, see on ainus objektiivset hinnangut andev ajakiri, kuna kodumaine sotsialistliku realismi vaimus kirjutatud kriitika jälgib kirjandusteost peaasjalikult partei liini pidamise seisukohast.

60. juubeliaasta esinumbris (Talv 1986) vaadeldakse soome-ugri ja balti keelte rubriigis nelja eestikeelset raamatut. Ilse Lehiste vaatleb Jaan Kaplinski luuletuskogu „Tule tagasi helmemänd" (1984), öeldes et Kaplinski seitsmes luuletuskogu jätab tervikliku mulje, kus meeleolu on alaliselt lüüriline, filosoofiline sõnum alaliselt juuresolev, mitte üksi luuletustes, vaid veelgi enam 12-leheküljelises lüürilises essees, mida võib liigitada proosapoeemiks. Lüüriline essee meenutavat hiina poeetilist vormi fu ja filosoofiline sõnum tulenevat Kaug-Idast, kutsudes mõistma universaalset harmooniat. See kutsub ka lugeja sissepoole vaatama universumi mõistmiseks, et leida rahu lihtsas, igapäevases tegevuses. „Tule tagasi helmemänd", jääaja alul väljasurnud männiliik, mille vaigust tekkis merevaik, on rikas ja teravamõtteliselt efektiivne raamat.

Ilmar Mikiver vaatleb Raimond Kaugveri romaani „Vana mees tahab koju" (1985). Haiglaromaanis on kaks maailma ühendatud, haigestunu küüniline kuid tõsine või lootusetu maailm ja üks teine väljaspoolne pettuste, kadeduse ja territoriaalsete privileegiumitega omale pinnale, mida Eestis nimetatakse „elamispinnaks", lihtsalt põrandapinnaks, mida Lenin ääratles üheksale ruutmeetrile, kuid seni jäänud osale saamatuks. Vana mehe viimaseks elamispinnaks pärast temalt kodu välja petmist jääb kalmistu. Vana mehe jutustus paljastab mitmeid mõranemisi nõukogude süsteemis, mis on Moskva mustri kohased. Kaugveri realism, valus öelda, annab tõendi, et teatud spetsiifilises respektis on N. Liidu süsteem saavutanud oma eesmärgi. See on kaotanud perekondliku tuuma kultuurilise edasimineku hinna eest.

Kolmandat kodumaal ilmunud raamatut vaatleb Victor Terras. Arvo Valtoni „Valitud teosed kahes köites" (1984), millesse on koondatud lühiromaane ja pikem 400-leheküljeline romaan Tshingiskaani ajastust. „Teekond lõpmatuse teise otsa". Valtoni jutustamise viis on üldiselt irooniline ja pessimistlik, aga selles on suur varieerumisruum. „Teekond lõpmatuse teise otsa" on suurepärane ajalooline romaan realistlikus laadis. Töö saldab mõtterikkaid tähelepanekuid jõust, vägivallast, vabadusest ja tarkusest.

Ilmar Mikiver vaatleb veel Felix Oinase „Vargamäe tõde ja õigus" (1984), öeldes et Oinas oma populaarseis folkloristlikes esseedes seob moodsat eesti kirjandust muistse rahvaluulega, lääne ajalugu soome-ugri pärandiga, möödunud ja praeguseid kultuure, kaasarvatud ameerika. Kuigi teos peaks kõigepealt käsitlema A. H. Tammesaare „Tõe ja õiguse aspekte", on selles siiski rohkem „Kalevipoja" ainet.

Ajakirja kaanepildiks on Soome Iittala klasitööstuse kunstipärane vaas „Blues".

HO

Kanada soomlaste ajakirja uus number

Kiires töös ja kiirustavas ajas kipuvad hilinema ajakirjade numbrid, mis antakse välja harratustööna; seda nii meil kui ka teiste rahvaste juures. Toronto soomlaste „Kanadan Suomalainen" jõudis ka tellijaini tüki aega hiljem. Ajakirja väljaandmist iseloomustab peatoimetaja Matti Temisevä „väikesteks rõõmudeks ja suurteks muredeks".

Tänavuses esimeses numbris kirjutatakse Roy Thomsoni Hallis toimuvast kontserdist, puhkuse suunamises Soome. J. S. Niemeinen teatrist (Soomest tulnud teatri etendusest Torontos), O. Pantainen soome keele tänapäevast, M. Kittilä kanada soomlasest mäehüppelootusest Ron Rautiost, tõukekelgust ja selle suvisest vormist. K. Saari loodusest ja selle armastusest, kolme fotoga on täiendatud Leila ja Valdo Randpere Kanadas, J. Honkakari räägib jäähokiharrastusest, edasi toiduretsepte kartulist, S. Aittoniemi kirjutab saunast. Lühemaid teateid, luuletusi ja palju häid fotosid hea välisilmega kujundatud ajakirjas.

HO

Uus ajakiri kodumaal

Käesoleva aasta juulikuust hakkas Eestis ilmuma uus ajakiri „Vikerkaar".

Ametlikult nimetatakse seda komsomoli ja kirjanike liidu ilukirjanduslikuks ja ühiskondlik-poliitiseks ajakirjaks.

Ajakirja peatoimetajaks on filoloogiakandidaat Rein Veidemann. Peatoimetaja asetäitjaks on Tatjana Teppe (sünd 1945).

Teiste kaastööliste hulgas on isikud nagu Jüri Ojamaa (1932), Joel Sang, Boriss Stein, Mihkel Tiksi, Kajar Pruuli ja Igor Zurjari-Ossipov.

Esimeses numbris ilmub muu materjali hulgas Paul-Eerik Rummo programmiline luuletus ja luulet Doris Karevalt.

Ajakiri on eeskätt suunatud lugejatele vanustes 17—30 aastat.

TAIMI PROOS'i luuletuskogu
ELUKIIGEL
Saadaval VABA EESTLASE talituses
HIND $10.— + saatekulu 50 ¢

Toimetusele saadetud kirjandus

BALTIMORE EESTI ORGANISATSIOONIDE BÜLLETÄÄN nr. 209, aprill 1986. Seekordses bülletäänis võime leida: Bernard Kangro „Jüriöö", L. E. „Jüripäev eestlaste kalendris", „Vanarahva jüripäeva uskumusi ja kombeid", kirjeldus Baltimore Eesti Seltsi peakoosolekust, kirjeldus Baltimore Eesti Naiskoori peakoosolekust, snr „Lohse, Litzmann ja Mäe — mõnda Saksa okupatsioonist Eestis", kirjutus Washingtoni Eesti Seltsi juubelipeost, kirjeldus raadiosaatest „Eesti kuller", noorte lehekülg, „Jällekuulmiseni" — kiri kuulajalt, rohkesti kiriklikke ja seltskondlikke teateid.

LÄÄNEKAARE POSTIPOISS, suvi 1986. Selles Vancouveri Eesti Seltsi häälekandjas on leida järgmist: suvine tegevuskava, eestlaste esinemised Expo'l, Vancouveri E. S. Täienduskooli lõpuaktuse kirjeldus ja lõpetajate sõnavõtud, kirjeldus emadepäeva aktusest, Ene Falkenbergi kunstinäitus, ülikooli lõpetajad, internatsionaalne „Musta Lindi" päev, järelhüüe Liisa Mirk'ile, teadaanne Metsaülikoolist Läänerannikul ja prof. Võõbuse suurteosest, kiriklikke ja seltskondlikke teateid, Helmi Tutti juubel, Karl Marits Canada I meeskonnas, Lääneranniku Eesti Päevade üleskutse, „Lääneranniku Eesti Päevade esimehel on sõna" ja muid kuulutusi ning teadaandeid.

Aleksis Rannit
VALIMIK:
LUULETUSI 1932–1982
192 lk. Hind $17.00 — saatekulu $1.00
Hoolikalt luuletaja poolt tehtud valimik, mis ilmus mõned päevad enne tema surma möödunud aasta jaanuaris, näitab ilmekalt Aleksis Ranniti luule iseloomu ja struktuuri tema rikkas esteetilises eneseväljenduses.
Müügil „Vaba Eestlase" talituses

ge kaks korda nädalas ilmuvat
/ABA EESTLAST"
– sisukam ja odavam eesti
ajaleht vabas maailmas!

Eestlanna jagab TV-teavet maailmale

Aili Suurallik vestleb oma tööst tv-saadete lavastajana

Eelmises „Vaba Eestlase" numbris avaldasime intervjuu Aili Suurallikuga, kus ta rääkis oma tööst CBC host-broadcasterina ja üldse kuidas sünnivad uudised TV-jaamades. Jätkame vestlust EXPO'86 sisulise külje tutvustamisega.

ML: Teisel hommikul sa lahkusid juba kell 5.00 tööle.

AS: Töö iseloom on selline, et kui tööd on teha, siis teed seda. Kuna näitus on avatud 14 tundi päevas, peame olema avatud samuti 14 tundi päevas. Töötame vaheldumisi nädalalõppudel ja öövahetuses. Pärast 1. juulit on olnud pikad pingutavad päevad. USA paviljon soovis, et aitaksime neid lavastada suusurejoonelist 4. juuli programmi USA külalistele. Sellesse oli võetud eriläkitus USA presidendilt Ronald Reaganilt EXPO'le rahvale, purjelaevad ja Vabadussamba pidustused. Need sündmused algasid kell 9.00 hommikul (Eastern Time). Meile see tähendas, et ma videolindistasin ja toimetasin pakendi, mida näidati USA paviljoni külalistele kogu päeval 4. juulil. See oli ebatavaline nõudmine, aga me oleme seal ju selleks, et teha mis meilt nõutakse.

ML: Mis võiksid teised spetsiaalnõuded olla?

AS. Expo 6-kuulise kestvuse ajal esinevad seal üle 9000 esineja. Mõned neist ettekannetest on ühekordsed sündmused. Mõned nädalalõpud tagasi esines maailma tipp nöörilkõindija Philippe Petit, kes jalutas kõrgel traadil üle laguuni Expo'l. Enamus meist ei saa enam võimalust temaga isiklikult kohtamiseks. Hiljuti prantsuse 100-liikmeline muusikute grupp esines hõbedasis maailmaruumi kostüümides tulles üle vee helgiheitjate, suitsu ja ilutulestiku saatel. Nad laskusid B.C. paviljoni tipust nööridega paviljoni. Neil oli neli lavastust ja muusikud olid palkoneil kõik üle välja. Nad pole kunagi enne esinenud Kanadas, kuna nad annavad üldse ainult 6 ettekannet aastas. Me videolindistasime nende programmi ja pakkusime seda oma inimestele.

Mai lõpul katsime seeria kuuest shinto pulmadest. Shinto pulmad on traditsioonilised pulmad, mis tavaliselt toimuvad templis. Neid pole kunagi ettekantud väljaspool Jaapanit. Me tegime neist kuus otse kohapeal. See oli jälle haruldane kogemus. Me oleme saanud mitmeid nõudmisi just sellele materjalile, rohkem kui millegile muule.

ML: Mis on olnud su töö kõrgpunktid?

AS: Kindlasti avamisepäev. Ma arvan, et nagu kõik teised, ma olin alati soovinud näha Charles ja Dianat isiklikult. Võis otse tunda erutust kohapeal. Nende kohale jõudmine tegi avatseremooniast mälestusväärse sündmuse. Pidustused B. C. Place Stadium'il olid väga hästi lavastatud ja ma mõtlen, et Briani (Mulroney) ja Miila ning Charles ja Diana kohalolek muutis selle maailmasündmuseks. Kindlasti, kuna kogu maailm oli teadlik faktist, et midagi suuremat pole juhtunud Vancouveris.

ML: Räägime nüüd vähe paviljoneist enestest. Millised on sinu lemmikud ja kas sul on olnud võimalusi kõigi külastamiseks?

AS: Ei, ma pole neid kõiki näinud, aga teiste inimeste kommentaaridest ma võin anda nimekirja alatest parimast allapoole. Nimekirja eesotsas on Kanada paviljon. Selle asukoht on eraldi teistest. See disain viie täispurje all on muinasjutuline. Sa võiksid veeta kogu päeva siin. Lisaks näituste väljapaneikuile on siin ka elavad esinemised, seal on mitmed teatrid. Mõned inimesed järeldavad, et 3-D IMAX film CN käendatud teatris on väärt üksi juba sissepääsuhinna. Teine Expo suurim huvipunkt on Spirit Lodge Theatre General Motors pavlijonis. Seda on mainitud kui parimat 10 minutit EXPO'l. Vaimud ilmuvad suitsus kui Lääneranniku indiaanlased jutustavad lugu maagilisest kanuust Holavision tehnikas. Northwest Territories paviljon meenutab jäämäge. B.C. ja Ontario on ka hinnatud — Ontario kolme-dimensiooniline film sisaldab katke ka Kalev-Estienne esinemisest ESTO'84 ajal. Film „Rainbow War" (Vikerkaare sõda) CP paviljonis oli möödunud aastal esitatud Academy Awardi kandidaadiks.

Ramses II on mida „peab nägema", nagu on inka kuldesemed Peruu paviljonis. Siis on mul veel üks lemmik, mis võib olla üllatuseks mõnele inimesele. Mulle tõesti meeldib väike Keenia paviljon, kuna see on väiksem kui enamus teisi ja seal on ilusad fotod ja kunstitööd.

Ma peaksin nimetama ka Roundhouse'i, kuna selle anonüümsete leidurite ja leiutiste koridor, mis ei hakanud töötama, on huviäratav. Seal on ka esimese rongi vedur, mis sõitis läbi Kaljumägede. Ümmargune õu veduri ümber on sillutatud punaste telliskividega, mil on nende isikute nimed, kes on annetanud raha veduri restaureerimiseks. $19.6 eest võid osta telliskivi ja säilitada oma nime seal igaveseks. See on permanentne struktuur.

ML: Kuidas on järjekord paviljonide ees?

AS: Need varieeruvad. Väiksemaisse paviljonidesse on võimalik otse sisse jalutada või kuni kümme minutit oodata. Populaarsemate juures võid oodata tund või kaks. Ramses II, B.C. paviljon ja mõned etendused Kanada paviljonis on eripääsmetega, neid võib muretseda hommikul ja eeskava ajaks lihtsalt jalutada otse paviljonisse. Ma arvan, et see on väga hea idee ja mul on arvamine, et ka teised suuremad paviljonid alustavad sama moodusega.

ML: Kui palju inimesi mahutub sellele kohale ja millised on paremad päevad Expo külastamiseks?

AS: Maksimaalne mahutavus on 150.000 inimest päevas. See arv otsustati korraldajate poolt pärast esimest nädalat kui selgus, et Expo muutub menukamaks kui keegi seda kunagi oli julgenud arvata. Osavõtjate arv, milleni nad soovisid jõuda kuue kuu jooksul oli esialgselt 10 miljonit. Siis 15. aprilli ümber, kui nad said teadlikuks ülemaailmsest huvist, nad tõstsid lootuse, et külastajaid võiks olla 15 miljonit. Nüüd nad arvestavad, et see võiks tõusta kui 20-le miljonile.

ML: 150.000 inimest päikesepaistes, aga mis siis kui sajab?

AS: Inimesed tulevad kas sajab või mitte. Madalam päevane arv, mis selle aja jooksul olnud on 80.000, kõrgeim 148.000 juuli alguses. Ullatuslikult osavõturohked päevad on olnud esmaspäevast reedeni. Mingil põhjusel osavõtt on olnud nädalalõppudel väiksem.

ML: Kui mitu päeva peaks arvestama külastamiseks?

AS: Ma arvan, et võiksid alustada 3-päevase passiga. Mõned inimesed leiavad, et seda on rohkem kui küllalt neile, teised tahavad tulla tagasi teisele 3-päevasele külaskäigule. Kui tuled üheks päevaks jääks raskeks hea ülevaate saamine, mis see kõik on. Samuti sa pead jooksma liiga palju. Ma kahtlen, kas keegi väljastpoolt linna võtaks kasutusele hooaja passi.

ML: Millised on Expo suveniirid?

AS: Expo Corporation otsustas algusest peale, et nad ei tohi majanduslikult kaotajaks jääda ega taha linnale või provintsile arveid jätta maksta, nagu seda Montrealis jäi. Expo Souvenirs on osa Expo Corporation'ist. Suveniirid, samahästi kui toidud ja maiustused on kohapeal märgatavalt kõrgema hinnaga. Näiteks kui vajad filmi, siis tuleb seal rullilt paar dollarit juurde maksta. Hind on 40 prots. kõrgem regulaarsest hinnast. Kuid Expo suveniiridel on sama hind mis linnas. Suveniire on rohkesti raha kulutamiseks. Expo Ernie nukud on laste lemmikud. Kui soovid osta EXPO Souvenirs äridest, mine paviljonidesse. Mitmel neil on väga kaunid ärid. Seal on ilusaid lamburite kuubi Austraalia paviljonis. Ma kavatsen osta ühe enne kui tulen Torontosse tagasi. Saskatchewani paviljonis on kaunist keraamikat, ehteid skulptuure. USA paviljonis pronksskulptuure hinnaga $200—300 ümber.

Kui tahad teada toidust, siis seal on saada jäätist, „sooje koeri", maiustusi ja rööstitud maisi igal pool näituse alal. Tshehhoslovakkia paviljonis pakutakse küpsetatud parti, punast kapsast ja hapukapsasuppi. Nõukogude paviljonis stroganoffi, Saskatchewani paviljonis pirukaid ja kapsarulle, Northwest Territories paviljonis võid juua kokteili 10.000 aastat vanade jäätükkidega. Mitmel paviljonil on oma rahvustoidud, aga igal pool niätuse maa-alal on McDonald restoranid. Maailma lihakotlettide müügirekord tehti ühe päeva jooksul EXPO ajal. Selle tegevus on imestamapanev. Võid minna ja seista sabas ning just vaadata kuidas noored töötavad. See on imetlusväärne.

(Järgneb)

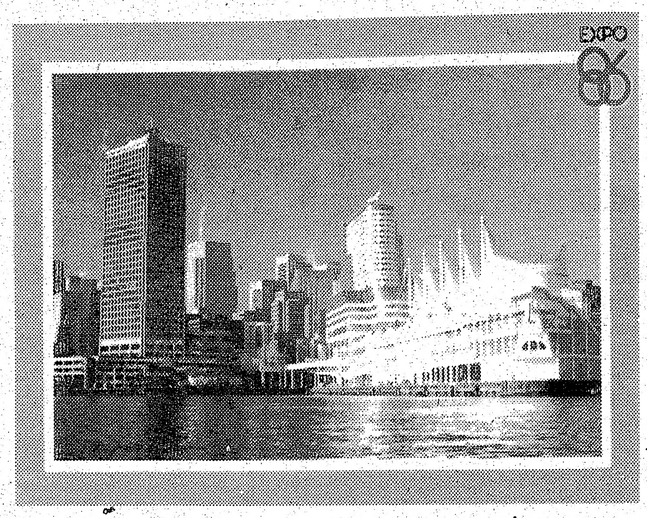

Expo 86 motiiviline postkaart Vancouverist.

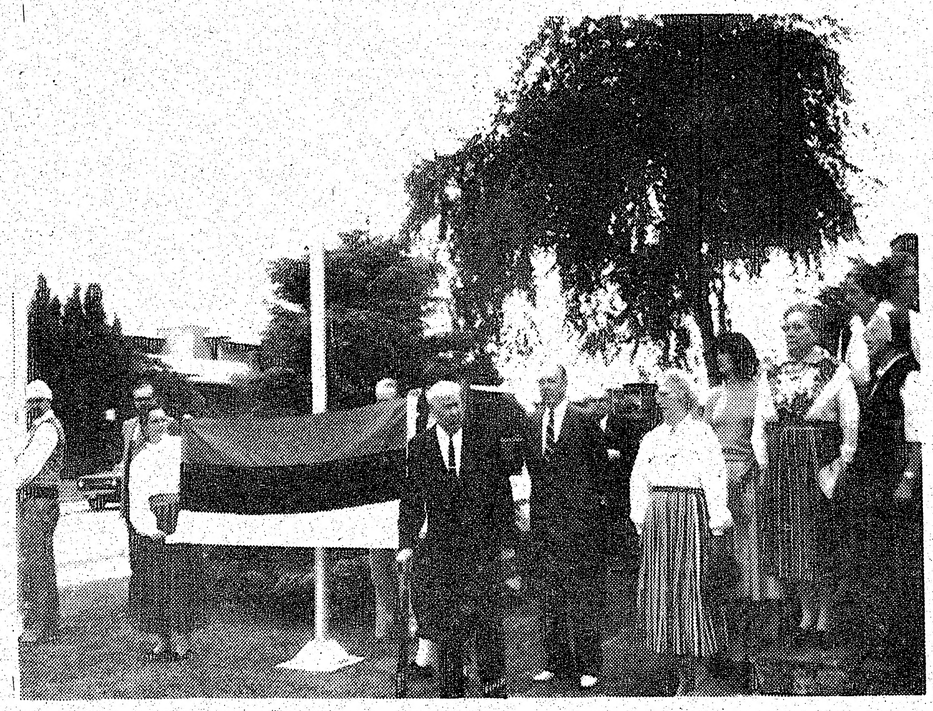

Eesti lipp ei mahtunud Expo näitusteväljakule, kuid Vancouveri eestlased kasutasid oma rahvusvärvide näitamiseks „Meie Kodu" juures olevat lipumasti. Pildil lipuheiskamise avatseremoonial. Foto: Leida Marley

Alates 28. augustist 1986 on meie uus aadress:
20 SUNRISE AVE. # 314
TORONTO, ONTARIO Uus tel.: 759-4606
M4A 2R2 Ene ja Egbert Runge

Ettevõtte laiendamise tõttu vajatakse koheselt lisa kontoritööjõude.

MASINAKIRJUTAJAT
ja
KONTORIAMETNIKKU
(mees- või naissoost)
Soovitav kogemused kindlustusalal.

H. Later & Co Ltd. Insurance Brokers
653-7815
Küsida Larry Later

ÜÜRIDA
Broadview ja Danforth 5-ruumiline korter alumisel korrusel stiilikas vanemas majas vaikses rajoonis. Aia kasutamine. Parkimine. Sobiv töötavale abielupaarile. $850 kuus.
Informatsiooniks helistada pr. TINT, Alfred Stikuts Real Estate 752-1770.

KIRIKUD

EELK PEETRI KOGUDUS VANCOUVERIS
kirik ja kantselei 6520 Oak St. (49. ja Oak St. nurgal)
Õp. Thomas Vaga
kantselei 263-1802, kirikus 263-4527

JUMALATEENISTUSED pühapäeviti kell 10. 30.

TORONTO EESTI SEITSMENDA PÄEVA ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Avenue
(allmaaraudteejaama vastas Eesti Maja poole). Abijutlustaja telefon 626-3417.

Laupäeval, 23. aug. kell 9.30 homm. piiblitund Joh. ev. ainel. Kell 11 homm. JUMALATEENISTUS jutlusega. Kõik teretulnud.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
36 Bards Walkway,
Willowdale, Ont. M2J 4T9
Tel. 499-6488

„VABADUSE KUULUTUSE"
raadiosaated igal pühapäeval kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 24. aug. kell 1 homm. JUMALATEENISTUS Kõneleb K. Raid, Medride dueti laul.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd. Toronto Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Tel. kiriku kantseleis 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 24. augustil kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul.
JUMALATEENISTUS pühapäeval, 31. augustil kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul.
Õp. Heinsoo on puhkusel 1 augustist kuni 3. septembrini.
Kiriku kantseleitunde ei ole 2 augustil.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30—12 homm kul ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtu Muul ajal telefoni teel.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.—6 õ. ja neljapäevi kl. 12—3 päeval.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Kolmapäeval, 30. aug. kell 6 PIIBLI-PALVETUND.
Pühapäeval, 24. aug. kell 1 homm. JUMALATEENISTU Teenib E. Saraoja.
Kolmapäeval, 27. aug. kell 6 PIIBLI-PALVETUND.
Pühapäeval, 31. aug. kell 1 homm. JUMALATEENISTU Teenib A. Ehasoo.
Kolmapäeval, 3. sept. kell 6 PIIBLI-PALVETUND.
Pühapäeval, 7. sept. kell 1 homm. JUMALATEENISTUS sanda lauaga. Teenib E. Saraoja

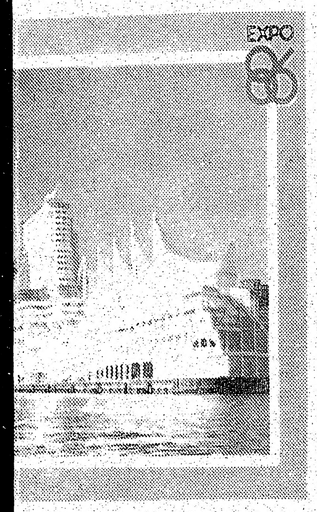

aart Vancouverist.

suveniiridel on sama hind mis nnas. Suveniire on rohkesti raha lutamiseks. Expo Ernie nukud laste lemmikud. Kui soovid os- EXPO Souvenirs äridest, mine viljonidesse. Mitmel neil on väga unid ärid. Seal on ilusaid lam- rite kuubi Austraalia paviljonis. a kavatsen osta ühe enne kui tu- n Torontosse tagasi. Saskatche- ani paviljonis on kaunist kerao- ikat, ehteid skulptuure. USA pa- ijonis pronksskulptuure hinnaga 200—300 ümber.

Kui tahad teada toidust, siis seal n saada jäätist, „sooje koeri", naiustusi ja rööstitud maisi igal ool näituse alal. Tshehhoslovakkia aviljonis pakutakse küpsetatud arti, punast kapsast ja hapukapsa- uppi. Nõukogude paviljonis stro- anoffi. Saskatchewani paviljonis irukaid ja kapsarulle. Northwest erritories paviljonis võid juua okteili 10.000 aastat vanade jää- ükkidega. Mitmel paviljonil on ma rahvustoidud, aga igal pool iätuse maa-alal on McDonald res- oranid. Maailma lihakotlettide müügirekord tehti ühe päeva jook- ul EXPO ajal. Selle tegevus on mestamapanev. Võid minna ja eista sabas ning just vaadata kui- das noored töötavad. See on imet- usväärne.

(Järgneb)

on meie uus aadress:

Uus tel.: 759-4606

Ene ja Egbert Runge

u vajatakse koheselt lisa

RJUTAJAT

METNIKKU

aissoost)

d kindlustusalal.

nsurance Brokers

7815

ry Later

DA

iline korter alumisel korrusel rajoonis. Aia kasutamine. Par- arile. $850 kuus.

NT, Alfred Stikuts Real Estate

KIRIKUD

EELK PEETRI KOGUDUS VANCOUVERIS

kirik ja kantselei
6520 Oak St. (49. ja Oak St. nurgal)
Õp. Thomas Vaga
kantselei 263-1802,
kirikus 263-4527

JUMALATEENISTUSED pühapäeviti kell 10. 30.

TORONTO EESTI SEITSMENDA PÄEVA ADVENTKOGUDUS

804 Broadview Avenue

(allmaaraudteejaama vastas Eesti Maja poole). Abijutlustaja telefon 626-3417.

Laupäeval, 23. aug. kell 9.30 homm. piiblitund Joh. ev. ainel. Kell 11 homm. JUMALATEENISTUS jutlusega. Kõik teretulnud.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
36 Bards Walkway,
Willowdale, Ont. M2J 4T9
Tel. 499-6488

„VABADUSE KUULUTUSE"
raadiosaated igal pühapäeval kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 24. aug. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. Medride duetilaul.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1

Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Tel. kiriku kantseleis 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 24. augustil kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 31. augustil kell 11 hommikul. Teenib õp. A. Taul.

Õp. Heinsoo on puhkusel 13. augustist kuni 3. septembrini.

Kiriku kantseleitunde ei ole 26. augustil.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30—12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul. Muul ajal telefoni teel.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.—6 õ. ja neljapäeviti kl. 12—3 päeval.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Kolmapäeval, 30. aug. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 24. aug. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 27. aug. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 31. aug. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib A. Ehasoo.

Kolmapäeval, 3. sept. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 7. sept. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS Issanda lauaga. Teenib E. Saraoja.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS

21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur,
72 Appleby Cres.
Markham, Ont. L3R 4L2
Tel. 477-6248

Laup., 23. aug. kell 4 p.l. VABAÕHU-JUMALATEENISTUS Hõbe talus Royal Beachis. Teenivad Aldor ja Allan Laur. Laulavad „Laurid".

Pühap., 24. aug. kell 11 homm. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Kevin Hurford.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Aldor ja Allan Laur. Laulavad „Laurid" (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

Kell 7 õ. JUMALATEENISTUS EHATARES. Sõnas ja laulus teenivad „Laurid".

Pühapäeval, 31. aug. kell 11 homm ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur.

Kell 3 p.l. MISJONI JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur, solist Rael Laur. Misjoniohver. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto,
Ont. M5B 2C7
Õpetaja Udo Petersoo
3714 Beechollow Cr.
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 24. aug., kell 5 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 31. aug. pika nädalalõpu tõttu JUMALATEENISTUST ei ole.

Pühapäeval, 7. septembril SÜRNUAIA JUMALATEENISTUS Mt. Pleasant kalmistul kell 3 p.l. ja York kalmistul kivialtari juures kell 5 p.l. Muusikalises osas „Estonia" orkester.

Õpetaja suvised kõnetunnid neljapäeviti kella 6—8 p.l.

Kiriku kantselei on avatud neljapäeviti kella 2—6 p.l.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS

Kirik. 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).

Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.

Telefon 698-7977 või 766-7853
Kantseleis, telefon 921-9417

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 24. aug. kell 5 p.l.

Septembrikuul jätkuvad JUMALATEENISTUSED endiselt 1., 3. ja 5. pühapäeval kell 1.30.

Õpetaja viibib suvekuudel aegajalt maal ja on kättesaadav vajaduse korral ka telefoniga 1-519-371-0068.

Õpetaja kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-m kiriku kantseleis.

KALLIST

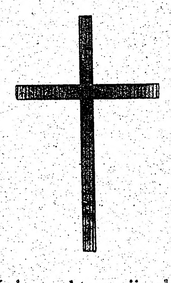

ERNA SEPP'a

mälestavad

URVE perekonnaga
MARET abikaasaga
TIIU abikaasaga
LIIVI
SIGRID
EDUARD

Kui me elame, siis elame Issandale
ja kui sureme, siis sureme Issandale.
Kas me siis elame või sureme,
oleme Issanda omad. Room. 14:8

MÄLESTAME KALLIST

ELITA VAHTRA't

Mul pole ainsatki
muret südames,
kõik selle, mis oli
mu päralt,
olen jätnud kaugele
oma seljataha.
Tagore

ja tunneme südamest kaasa tema abikaasale ja pojale

ERIKA ja RUUDI
RUTH ja MATTI

VALVEARST NÄDALALÕPUL

23. ja 24. augustil
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

30. ja 31. aug. ning 1. sept.
dr. T. Maimets, tel. 469-1322

6. ja 7. septembril
dr. A. Rebane, tel. 461-6383

13. ja 14. sept.
dr. M. Leesment, tel. 481-6834

Mälestame leinas armast

ERNA SEPP'a

ja avaldame kaastunnet lastele

perekonnad O. PIIK
A. KAPP
J. NIITSOO
A. KOPPEL
H. NUUME
J. ENNO
A. LIIPERE
MARTA KOOT

Geoloog Einar Klaamann surnud

11. juulil suri kodumaal teadlane geoloogia-kandidaat Einar Klaamann, kes oli sündinud 26. märtsil 1933. Oma erialal, vanaaegkonna korallide süstemaatika, ökoloogia ja stratigraafia valdkonnas tehtu on jäädvustatud kahes monograafias ja enam kui 80 artiklis. Tulemused tõstsid E. Klaamanni maailma väljapaistvamate koralliuurijate ridadesse. Oluline on tema panus Eesti siluri kompleksuuringutesse. Teadusejuhina Geoloogia Instituudis oli ta teadussekretär ja aastast 1973 sektorijuhataja, kuuludes ka Teaduste Akadeemia, ajakiri „Eesti Looduse" jt. toimetus kolleegiumitesse.

Tuumalaeng löödi raketist välja

BONN — Lääne-Saksamaa sõdur lõi kogemata liikuva kraanaga välja tuumalaengu Pershing raketist, aga mitte keegi ei saanud vigastada, kui tuumalaeng langes platformile, teatas kaitseminister. Õnnetuse ajal oli rakett alarmivalmis ja seda võidi tulistada 20 minuti jooksul.

Lääenesaksa terrorist vangistati

KARLSRUHE — Lääne-Saksamaa radikaalse Red Army Faction'i südamikku kuuluv 32-aastane Eva Sibylle Haule-Frimpong vangistati, kuna teda süüdistatakse Siemensi direktori Karl Heinz Beckurtsi ja ta autojuhi mõrvamises. Mõrvatu oli Siemensi elektroonilise uurimisosakonna juhataja.

Lõuna-Aafrika valged ostavad relvi

JOHANNESBURG — Kui poliitikud vaidlevad Lõuna-Aafrika reformide ja sankstioonide kehtima panekul, on lõuna-aafrikalased samal ajal end hambuni relvastamas. Viimase kuue kuu jooksul anti 121000-le inimesele luba isiklike relvade ostuks, mõnel juhul ka järelmaksu peale. See nõudmine on suurenev. Praegu on juba 51 prot. kõigil valgeil relvad kodus.

Shtshranski perekond lastakse välja

TEL AVIV — Anatoli Shtshranski ema, vend ja teised perekonnaliikmed said loa N. Liidust lahkumiseks ja asuda Iisraelisse, ütles varem, veebruaris N. Liidust välja pääsenud dissident. Perekond lendab 23. augustil Viini, kus neid vastu võtavad Anatoli abikaasa Avitaliga.

Näitleja Jaak Tamleht surnud

Tallinnas suri 13. juulil parimasse loomeikka jõudnud näitleja Jaak Tamleht, kes oli sündinud 10. veebruaril 1942 Tallinnas. Õppis lavakunsti Tallinna Riiklikus konservatooriumis 1968. a. Juba 1970. a. mängis Noorsooteatris lavastatud muusikalis „Mary Poppins" meespeaosa. 5. lennu diplomitöödest oli esiletõusvam Juhani osa Aleksis Kivi „Seistmes vennas". Lõpetas lavakunstikateedri 1972 ja asus tööle Noorsooteatrisse. Selle kõrval mängis mitmes filmis. 1982. a. sügisest liitus „Vanalinna Stuudioga", andes mitmeid eredaid lavakujusid. Surm tuli kui ta teatrihooaja vahel töötas Vihula mõisa restaureerimistöödel.

Leinateateid

Rootsis Stokholmis suri 13. juunil prof. Eduard Poom, sündinud 19. septembril 1902 Tallinnas.

Rootsis Södertäljes suri 24. juunil Hugo Pernits, sündinud 1. mail 1909 Haras.

Murray E. Newbigging
Ltd
Matusebüroo

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

LAHKUS MEIE KALLIS EMA, ÄMM JA VANAEMA

ERNA SEPP

neiuna HOHENSEE

Sündinud 15. oktoobril 1909 Lümandas
Surnud 16. augustil 1986 Torontos

Mälestavad sügavas leinas

poeg PETER perekonnaga
tütar SILVIA perekonnaga
tütar SIGNE perekonnaga

Ja ma nägin uut taevast ja uut maad . . .

LAHKUS MEIE ARMAS ÕDE

ERNA SEPP

neiuna HOHENSEE

Mälestavad leinas

õde LEIDA USA's
õde HENNI perekonnaga Kodu-Eestis
vend JULIUS perekonnaga Rootsis
vennad LEO ja LUDVIG perekondadega Kodu-Eestis

Mälestus Sinust elab igavesti

KALLIST KOGUDUSELIIGET

ERNA SEPP'a

sündinud 15. oktoobril 1909 Lümandas
surnud 16. augustil 1986 Torontos

Mina olen ülestõusmine ja elu.
Kes minusse usub,
see elab ehk ta küll sureb.
Joh. 11:25

mälestab leinas

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

HELLA KASVATAJAT JA KALLIST KAUAAEGSET SÕPRA

ERNA SEPP'a

mälestavad sügavas leinas

MATI KONTUS
HELGA ja ARNOLD KONTUS

Puhka rahus!

KAUAAEGSET SÕPRA

HEINO VIIDING'ut

mälestavad

HELMUT ja MARIA RAE

Avaldame sügavat kaastunnet emale tema poja

KARL LIIKSON'i

Aga kaduviku vilust
ärkas uue elu jutt
Kannatuste ööst ja valust
kasvas kiire kodurutt

surma puhul

ALMA ja ANTON ALANGO

Varalahkunud tublit koolivenda ja head sõpra

HEINO VIIDING'ut

mälestavad

VOLDEMAR ja SALME MADISSO

---

13. augustil 1986 lahkus igavikku meie
kauaaegne juhatuse liige

HEINO VIIDING

Mälestab ja avaldab sügavat kaastunne leinajale lesele

T. E. Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi

Sügav kaastunne Valvele tema abikaasa

HEINO VIIDING'u

surma puhul

Mälestame head sõpra ja naabrit

LUDVIG RAUN perekonnaga
VÄINO RAUN perekonnaga
ENDEL RAUN perekonnaga
HELVE RANNISTE perekonnaga
SALME RAUN

Kurbuses mälestame head sõpra

ALFRED LILLEORG'u

ja avaldame kaastunnet HILMALE

LOIT
REET
TAAT

Mälestame sügavas leinas

ERNA SEPP'a

HAROLD, VIIVI, ROBERT, ESTER ja INGRID

VÄGA

Siit lahkuda ja olla Kristuse
sest see on kaugelt palju pare

Õnnis ja püha on see,
kellel on osa esimesest ülestõusm
Ilm. 2

ARM

„Kas ema südant tunned sa,
nii truu ja kindel muutmata . .

Puhka rahus kallis e

ARM

Sul valud, vaevad möödas,
uus elu ootab ees,
Sa jätsid emal' leina
siin maisel eluteel

ÕEPOEGA

„Jehoova on mu karjane,
mul pole midagi puudu!"
Pslm

VÄGA KALLIST ABIKAASAT, EMA, VANAEMA JA VANA-VANAEMA

LYDIA TURVE't

neiuna REINVALD

sündinud 6. märtsil 1908 Peterburgis
surnud 14. augustil 1986 Torontos

mälestavad jällenägemise lootuses

abikaasa ALFRED
tütred: AILI, MARIS ja LILJA prekondadega
õde Frida Korjus perekonnaga
vend Ruben Reinvald perekonnaga Eestis

Siit lahkuda ja olla Kristuse juures,
sest see on kaugelt palju parem. Fil. 1:23

Lugupeetud ja armast klubiliiget

ELITA VAHTRA't

mälestab leinas
Eesti Pensionäride Klubi Torontos

Lugupeetud ja armast klubiliiget

MARIE KUBJA't

mälestab leinas
Eesti Pensionäride Klubi Torontos

KALLIST

LYDIA TURVE't

mälestavad

SIGRID
EDUARD

Õnnis ja püha on see,
kellel on osa esimesest ülestõusmisest.
Ilm. 20:6

Armast

dr. OIVO SILDVEE'd

mälestavad sügavas leinas
IRENE ja PAAVO LOOSBERG perega

ARMAST UNUSTAMATA EMA JA VANAEMA

MARIE KUBJA'1

sündinud 2. aprillil 1914 Saaremaal
surnud 9. augustil 1986 Torontos

mälestavad sügavas leinas

tütar HELVI VIITBERG abikaasa KALJU'ga
ja lastega: ENDEL ja LIIA — Rootsis
tütar VILVE LOO abikaasa RAIMO'ga
ja lastega TOOMAS ja RAIMO jr. — Torontos
tütar ELLEN ZERBE abikaasa FRANK'iga
ja lastega: MONICA ja LYNDA — Torontos

„Kas ema südant tunned sa,
nii truu ja kindel muutmata . . .“

Puhka rahus kalliis emakene!

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$57.—	$77.—
Poolaastas	$32.—	$42.—
Veerandaastas	$17.—	$22.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):

KANADAS:

aastas	$62.—	pluss saatekulu $45.—,	kokku $107.—
poolaastas	$34.—	pluss saatekulu $23.—,	kokku $57.—
veerandaastas	$18.—	pluss saatekulu $11.50,	kokku $29.50

USA-s:

aastas	$62.—	pluss saatekulu $49.—,	kokku $111.—
poolaastas	$34.—	pluss saatekulu $25.—,	kokku $59.—
veerandaastas	$18.—	pluss saatekulu $13.—,	kokku $31.—

VÄLJASPOOL KANADAT LENNUPOSTIGA:
Aastas $136.—, poolaastas $72.— ja veerandaastas $38.—

Aadressi muudatus $1.—. Üksiknumbri hind 70 senti

Pangatshekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates .... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

.....

ARMAST POEGA JA VENDA

KARL LIIKSON'i

sündinud 27. märtsil 1937 Kihelkonnal Saaremaal
surnud 12. augustil 1986 Torontos

Sul valud, vaevad möödas,
uus elu ootab ees,
Sa jätsid emal' leina
siin maisel eluteel

mälestavad valusas leinas

EMA
VEND perekonnaga

ÕEPOEGA

KARL LIIKSON'it

sündinud 27. aprillil 1937
surnud 13. augustil 1986

„Jehoova on mu karjane,
mul pole midagi puudu!“
Pslm

mälestavad leinas
HILDA METS ja pojad
ANTS ning TOOMAS perekondadega

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — kolmapäeval ja reedel

Kolmapäeval, 20. augustil 1986 — Wednesday, August 20, 1986

Sportlaager'86. Keskmiste laste grupp osa õtmas pesapalli programmist, seisavad vasakult abi-instruktor Arvo Medri, Sven Linkruus, Toomas McConnon, Riki Roos, Heikki Novek, Mark Tabur, Peter Fischgrund, Martin Arro, Alissa Puhm, Kati Lepik, Vaiki Taul, Leiki Veskimets, Monika Wallner ja instruktor Tõnu Orav. Istuvad Toivo Paju, Marcus Kolga, Tarmo Saks, Mart Einer, Tarmo Remmel, Toomas Orav, Kristina Hogg, Maaja Leivat, Kathryn Hiir ja Kairi Taul.

Foto: Orav

Liiga palju Lougheedi!

Canadian Geographic Magazines (Ühendriikide National Geographic'u Kanada vastasnumbris) protesteerib Calgari Ülikooli ajalooprofessor Donald B. Smith selle vastu, et Kananaski Provintsi Park ümber nimetati Peter Lougheedi nimeliseks Provintsi Pargiks.

Alberta ja Briti-Kolumbia piiril, lõuna pool kuulsast Banffi Rahvuspargist, asub Kananaski maa, kus samanimelises orus voolab Kananaski jõgi. Paiga avastas 1858 maadeuurija kapten John Pallister ja nimetas kohad seal elunevate kunanaski indiaanlaste järgi. Aastal 1978 muudeti piirkond Alberta provintsiaalpargiks. Kananaski maa on looduslikult väga ilus: aastal 1981 peeti seal Kanada skautide jamboree ja kaks aastat hiljem skautide maailma-jamboree, millest ka eesti skaudid osa võtsid. Novembris 1985, kui Alberta konservatiivid valisid Don Getty oma partei juhiks ja uueks peaministriks, tegi Getty lahkunud Lougheedile odava austamiszhesti ja parlament nimetas Kananaski pargi Peter Lougheedi nimeliseks pargiks.

Professor Smith märgib, et Peter Lougheedi nimi anti juba Calgarys ehitusel olevale 110.000.000-dollarilisele haiglale. Petri vanaisa James Lougheedi järgi on nimetatud Albertas üks külakene, Rocky mäestikus on Lougheedi mägi ja Arktikas üks Lougheedi saar. Prof. Smith on nõus, et ilma nimeta paiku nimetatakse Lougheedideks, kuid ta ei poolda ajalooliste kohtade ümbernimetamist. Ta soovib ja kutsub avalikkust üles taotlema Kananaski pargile tema ajaloolist nime. Ta arvab, et rahvas soovib mineviku austamist ja mitte poliitilisi maastikke.

Probleem on meile tuttav, sest pärast ebaõnnestunud 1. detsembri mässu nimetati Jamburg Narva taga Kingissepaks. Kommunistliku okupatsiooni ajal tehti ajaloolisest Kuressaarest teine Kingissepa linn. Kohaliku rahva survel on tehtud kompromiss ja Kingissepa linnas Saaremaal asub nüüd Kuressaare loss.

RISTSÕNA NR. 1304

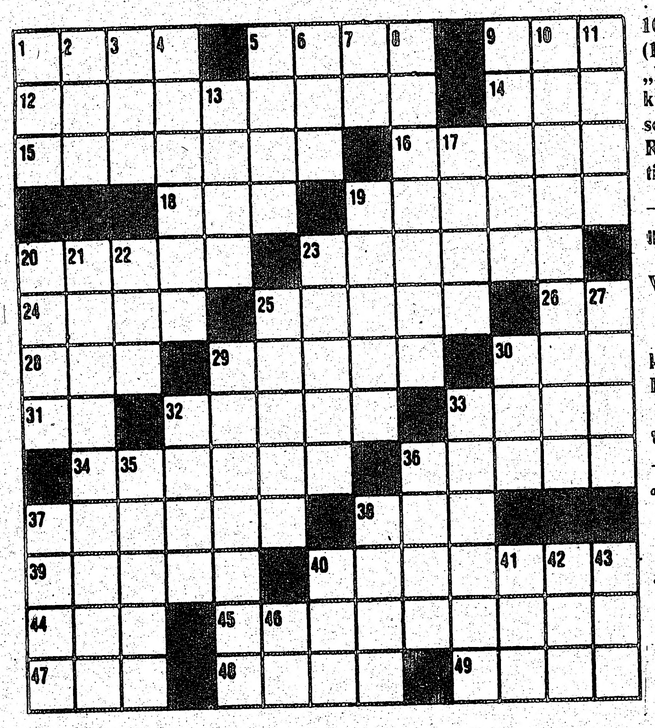

Põikread: 1. Võõrasema, 5. Sugulased, 9. Alasti inimkeha kunstis, 12. Mäestik Kesk-Aasias, 14. Vorm sõnast laadima, 15. Toiduaine, 16. Läti ja leedu rahvalaulud, 18. Sagedane lõpp Soome perekonnanimedes, 19. Troopiline rohtla, 20. Munakujuline kõverjoon, 23. 1929—33 olid . . . aastad, 24 Vormitu hulk, 25. Teatud karistus, 26. Klass, lühend, 28. Hääleliik, 29. Tuntud rahvuslik tegelane kanadas, 30. Eesti naiskunstnik, 31. Dtsiliiter, lühend, 32 .Mehenimi, 33. Määrsõna, 34. Tuulejakk, 36. Eesti spordiseltside nimi, 37. Peremees, 38. Kõrv-inglise keeles, 39. Kitsad teed, 40. Kehvveresus, 44. . . . lugu-õppeaine koolis, 45. Eemale minema, 47. Jõgi Rootsis, 48. Kleepaine, 49. Asula.

Püstread: 1. Sidesõna, 2. Maa, maailm — vene keeles, 3. . . . — Dæŋa — jõgi Kesk-Aasias, 4. Linn Leedus, 5. Viibisin, 6. Isiklik asesõna, 8. XX sajandi alguses tekkinud vool kunstis ja kirjanduses, 9. Teise nimega, teisiti, 10. Väike mängukann, 11. Oskan, mõistan, 13. Mehenimi, 17 . . . ama-aitama, 19. Tallinna Draamateatri näitlejatar, eesnime esitäht ja nimi, 20. Mitte võõrad, 21. Tähtis asutus maal, 22. Eesti kirjanik- ja poliitik, 23. Euroopa meistriks tulnud eesti kuulitõukaja, 25. Riisiviin, 27. Kahe eesti kirjaniku nimi, 29. Seal on lõppenud paljude laevade viimne sõit, 30. Minul, 32. . . . Lisa — kuulus maal, 33. Asundus ja küla Järva- ja Saaremaal, 35. Millegi või kellegi peale toetudes, 36. Ühendab pead ja keha, 37. Terava otsaga esemed, 38. Rohkem, 40. Sõber-prantsuse keeles 41. Minul, 42. Juhtub muinasjuttudes, 43. Ooperi „Vikerlased" autor.

RISTSÕNA NR. 1303 LAHENDUS

Põikread: 1. Lomp, 5. Elu, 8. Omar, 12. ASEA, 13. Maradona, 15. Sahk, 16. Miil, 17. Don, 18. Hari, 20. Brent, 22. Kaine, 24. Drill, 26. Aike, 27. Oooo, 28. Au, 30. Ito, 31. Rodin, 32. Aas, 33. La, 34.Ilge, 35. Klas, 36. Bidee, 38. Täbar, 39. Rooma, 41. Tere, 42. Alt, 43. Lima, 46. Brev, 49. Viisakas, 51. Itta, 52. Inka, 53. SOS, 54. Saan.

Püstread: 1. Las, 2. Osa, 3. Mehhiko, 4. Pakane, 5. Emmi, 6. Lai, 7. Uri, 9. Model, 10. Anon, 11. Rant, 14. Albion, 19. Re, 22. Käil, 23. Aita, 24. Dodge, 25. Roie, 27. Oole, 28. Aaaa, 29. USSR, 31. Ridala, 32. Alberta, 35. Kärbis, 36. Botik, 38. Te, 39. Ravi, 40. Olin, 41. TASS, 44. Iks, 45. Mao, 47. ETA, 48. Van, 50. Sa.

Markus Hess raadiosaates

. .Kolmapäeval, 20. augustil .kell 10—11 homm. toimuvas CFRB (1010 AM) raadiojaama saates „Bob Bratina show" vastab Markus Hess Musta Lindi Päevaga seotud küsimustele ja selle seost Ribbentrop-Molotovi salajase paktiga.

Vajatakse

LAPSEHOIDJAT

kolm korda nädalas Yonge St. ja Hwy 7. Helistada 731-3252

Sündmuste kalender

◊ Teisipäeval, 19. augustil kell 7.30 õ. Tartu Instituudis prof. R. Taagepera loeng „Gorbatshovi aegsed Balti riigid".

◊ Laupäeval, 23. augustil kell 2 p.l. Musta Lindi Päeva protestidemonstratsioon Toronto Raekoja ees.

◊ Pühapäeval, 24. augustil kell 2 p.l. harjumaalaste aiapidu Jõekäärul.

Murmanski põgenikud USA-sse

Hiljuti saabusid Rootsi üle Soome pärast vaevarikast matka Murmanskist lääne suunas, mis kestis 19 päeva, kaks eesti noormeest — Väino Kees ja Madis Idarand. Mõlemad kahekümnendates eluaastates.

Mehed pärinesid Tartust, kust nad piiri ületamiseks olid sõitnud Murmanskisse. Nad avaldasid rootsi võimudele otsekohe soovi Ühendriikidesse pääsemiseks.

Pärast ülekuulamisi rootsi võimude poolt läksid nad Saksamaale, kus nad taotlesid asüüli Ühendriikides. Neil õnnestus seal leida vajalik käendaja **ja pärast USA sisserännuvõimude ülekuulamisi said nad lõpuks võimaluse USA-sse asumiseks poliitiliste põgenikena.**

Nüüd ongi mehed juba oma käendaja juures Bostonis.

Esimeseks kokkupuuteks USA eestlastega oli reis New Yorki, kus külastasid Eesti Maja ja USA eesti ajalehe Vaba Eesti Sõna toimetust.

Musta Lindi Päeva tähistamine Hamiltonis

Hiljuti ilmus Hamiltoni ajalehtedes „Spectator" ja „Mountain News" pikem artikkel „Musta Lindi Päeva" kohta ja selle mõttest. Siinse komitee esimees, ukrainlane Ivan Kubrak, oma jutuajamises ajalehele rääkis pikalt selle päeva tähtsusest milline pole mõeldud ainult Ida-Euroopa rahvastele, vaid igale lääneriigi rahvale ka väikese hoiatusena, sest Kesk- ja Ida-Euroopa on kannatanud kommunistliku surve ja terrori all juba 47. aastat. Külaliskõnelejaks demonstratsioonil on dr. Brian John — Amnesty International.

Kokkutulek toimub Hamiltoni linnavalitsuse esisel platsil, 23. augustil 1986 kell 11 hommikul, mil lastakse lendu ka sajad mustad õhupalid selle tähistamiseks. Musta Lindi Päeva korraldamist toetavad Poola Kongress, tshehhid, Eesti Selts, H. Eesti Võitlejate Ühing, läti, leedu, rumeenia ja ukraina seltsid ning ungari kultuuri ühing. Samuti toimuvad intervjuude ülekanded kanal 14 kaudu: 11. aug. kell 19.00, 13. aug. kell 20.00 ja 15. aug. kell 21.30.

Ülalnimetatud organisatsioonid loodavad rohkearvulist osavõttu sellest ühisest demonstratsioonist, kandes rinnas ka musta linti ja võimaluse korral rahvarõivaid. Põhimõtteks „Rahu vabaduse kaudu!" kommunistlikus orjuses kannatavatele rahvastele.

Lõpp muruniitmisele

Edfonton (CP) — Alberta ülikoolis on aretatud uus rohuliik, mis kasvab aeglaselt, nõuab vähe niiskust ja hävitab ise umbrohtu.

Dr. Jan Weijer ütleb, et mitmed liigid taolist rohtu on juba saadaval, mis nõuavad niitmist ainult kord aastas, on põuale vastupidavad, hävitavad umbrohtu ja ei vaja väetist. Ta näeb praeguste murude asendamist taoliste uute rohuliikidega, mis olevat imeilusat rohelist värvi ja koelt tugevamad kui praegused murud. Kõik uued rohuliigid eritavad ainet, mis hävitab umbrohtu.

Rohutirtsud uueks nuhtluseks Aafrikas

NAIROBI — Rohutirtsud hävitavad tuhandeid aakreid viljavälju, mis hakkasid kasvama pärast seda, kui vihm lõpetas Aafrika surmava põua, teatas ÜRO Toidu ja Põllumajanduse Organisatsioon. Esimest korda 50 aasta jooksul neli liiki rohutirtse on ilmunud hävitustööd tegema samal ajal.